56977 OCT 1923

„VIENYBĖ" TAMSUMĄ IŠBLAŠKO-IŠVAIKO; LIETUVIŲ TVIRTUMĄ AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBĖ

—: LITHUANIAN TRI—WEEKLY :—

TAD, MIELAS TAUTIETI, SKAITYKI „VIENYBĘ, — SUTEIKSI TĖVYNEI DIDŽIAUSIĄ GALYBĘ!

NO. 88. Kaina 4 Centai BROOKLYN, N. Y. SPALIO (OCTOBER) 13 D., 1923 Kaina 4 Centai METAI XXXVII.

(Telephone: 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N Y.. Under the Act of March 3rd, 1879 (Telephone: 2427 Greenpoint)

Klaipediečiai Skundžias Ant Liətuvos Valdžios

KALTINA SMETONA AMERIKIEČIU AUKU PRISISAVINIME IR NEGYNIME LIETUVIU TEISIU

INTENDANTURA PAĖMUSI IŠ KLAIPĖDIŠKIŲ 20,000 LITŲ IR NEATIDUODA.

Galvanauskas Išvažiavęs į Estiją ir Latviją "Valstybės Reikalais".

LIETUVOS FAŠISTAI KERŠYS UŽ ALEKSOS MIRTĮ. AMERIKIEČIAI STOJA KOVON SU BOLŠEVIKŲ ĮSTAIGA.

KLAIPĖDA. — Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas atsišaukia i Amerikos lietuvius pagelbėti jam kovoti prieš Lietuvos krikščioniškųjų valdininkų nenorą tikrai prikergti Klaipėdos kraštą, kur gyvena žmonės laisvesnių pažiūrų ir maždaug panašųs kultūroje į amerikiečius. Savo atsišaukime minėtas komitetas kaltina Smetoną už prisisavinimą didesnės dalies 50,000 litų aukų, kurias amerikiečiai pasiuntė klaipėdiečiams per Kauno komitetą, kurio iždininku buvo kunigas Tumas. Esą tą suma Tumas ir Smetona pavartojo Vilnijoje, kad tenai stiprinus lietuvius. Beto, Lietuvos valdžios intendentūra atėmusi iš Klaipėdos sukilėlių arklių 20,000 litų vertės, nenori už juos atlyginti Gelbėjimo Komitetui. Amerikiečiai privalėtų pagelbėti aukomis Gelbėjimo Komitetui, nes jis, matyti, tik vienas tikrai rūpinasi lietuvių reikalais Klaipėdoje.

KAUNAS (Nuo "Vienybės" kor.) — Aleksos užmušimas ir tokis pat užmušimas Suomijos policijos viršininko toje šalv, duoda progos spėlioti vietos politikieriams. kad bolševikai vra išsiuntę teroro būrius, "apčvstyti" kelią į Vokietija. Matyti, kad jie laukia įvykių Vokietijoje. kad ėjus ir nušlavus Lietuvą kaipo skerspainę susisiekimams "pasaulinės revoliucijos". Teroristų banda slepiasi bolševiku įstaigoje "Vnieštorge", kuri yra apėmusi namą amerikiečių bendrovės. Bendrovė, gindama lietuvius, dabar padavė "Vnieštorgą" teisman, kad išsikraustytu. Ikšiol Lietuvos Valdžia prašė bolševikams nieko nedaryti, kol ji pati ras namą jiems, bet amerikiečiai neteko kantrybės. Lietuvos gi fašistai išleido atsišaukimus, kur išvadina žydus teroristus "česnakų mylėtojais" ir sako kovos teroru prieš terorą. Kitokio išėjimo, matyti, nėra.

WASHINGTON, D. C., Spalio 8, 1923 (L. I. B.). — Lietuvos Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris p. Galvanauskas išvažiavo valstybiniais reikalais Latvijon ir Estijon. Apsilankymas prasitęs keliolika dienų. Tame laikotarpy Ministerijos valdytoju paliktas Politikos Departamento Direktorius, p. Balutis.

BADAVIMAS ATGAIVINA ŽMOGŲ

Chicago. Vietinio universiteto medicinos fakulteto studentai išbandė badavimą kaipo vaistą atsigaivinimui. Viena mergina nevalgė penkioliką dieną. Ji sako, kad trečioji diena ypatingai buvo bloga perkentėti, bet paskui "apsiprato" ir nei nemislydavusi apie valgį. Penkioliktoje dienoje ji pradėjo valgyti, ir maistas jai regėjosi nekaip skanus. Per tą laiką ji neteko 16 svarų, bet juos atgavo į dešimti dienų. Kitas vyras, kuris irgi badavo tokį pat laiką neteko irgi apie 16 svarų, kuriuos atgavo po 10 dienų. Po to jie jautėsi vikresni. Visą badavimo laiką jie lankė lekcijas ir mokinosi. Sakoma, kad tokis badavimas labai geras žmonėms, kurių viduriai nedirba ir kurie serga cukrine liga.

Karšta Kova Apie Laivyną Olandijoje

Haga. Olandija turi turtingas kolionijas Tolimų Rytų salose Pacifico okeane, kur yra investyta milionai pinigų. Matydami, kaip anglai stiprina militarį postą Singapore tenai ir kaip amerikonai ginkluoja savo salas, olandai nerimauja, ir kapitalistai susirišę su tomis salomis pradėjo reikalauti padidinti Olandijos laivyną. Iš pradžių valdžia buvo nusistačiusi neaikvoti pinigų, kadangi kraštas turi daug skolų ir biudžetas turi deficito. Bet matyti piniguočiams pasidarbavus, valdžia griežtai permainė savo nuomonę ir pasiūlė parliamentui priimti laivyno bilių. Tas sukėlė socialdemokratus, kurie rengia tūkstantinius mitingus protestui. Bet kadangi klerikalų partija remia tą bilių, tai parliamentas regis jį perleis, nors didžiuma žmonių nusistatę prieš ginklavimasi.

BEDARBIAI PULKUOJASI RUHRE

Dusseldorf. Darbdaviai paleido daug darbininkų, norėdami priversti juos atsisakyti nuo 8 val. darbo dienos, ir jų padėtis yra labai kritiška, nes viskas brangu, o markių negi gali susitaupyti, joms taip vis krintant. Berlino valdžia atsisako toliau šelpti ir davinėti po du bilionu markių į savaitę (apie 1 dolarį) šeimynai. Todel bedarbiai pulkuojasi ir daro demonstracijas. Darbininkai nužvelgia pramonininkų skundus, būk užsakymų nėra. Jie sako, kad pramoninkai nori darbininkus prispirti prie sienos ir įvesti prakaitavimo sistemą visame krašte, kuri pavelytų jiems pigiai prekes pardavinėti. Laimė kad toki politika nepatinka francūzų biznieriams, ir darbininkai gali tikėtis, kad francūzais juos rems. Socialistų spauda sako, kad markės kritimas pervedė visą svarbųjį Vokietijos žmonių turtą į rankas kelių kapitalistų ir dabar tie kapitalistai kalba apie įvedimą savo diktatūros, kad tuos turtus ir galią apsaugojus. Kadangi Vokietijos žmonės nubiednėję, tai jiem lengviau juos priversti neprotestuoti.

ANGLŲ FARMERIAI SKYLĖJE

London. Ir anglų farmeriai, netekę kantrybės, atėjo pas valdžią reikalauti pagelbos. O valdžia jos negali duoti. Farmeriai pareiškė, kad konkurencija žemės ūkio produktuose toki, kad jie pelnyti nieko iš žemės dirbimo nebegali. Jie turės siaurinti apdirbamus plotus dvruose ir išmesti iš darbo nemenką skaičių kumečių. O tie kumečiai neturės kur dingti, nes Anglijos pramonė neina ir valdžia jau yra išmokėjusi darbininkams 400 milionų dolarių pašelpos. Galėtų valdžia uždėti muitą ant atvežamų javų, bet tas pabrangintų pragyvenimą, ir miestelėnai su tuo nesutiktu. Farmerių delegacija nieko iš valdžios negavusi, supykusi išėjo.

LLOYD GEORGE AGITUOJA DĖDĘ SAMĄ GELBĖTI ANGLUS

Niagara Falls, N. Y. Lloyd George čionai atidengė savo atvažiavimo tikslą: tai raginti įsteigti Anglijos-Amerikos antantą, kokis buvo pirmiau tarp Francijos ir Anglijos. Esą tada pasauly bus taika. Mat, angiai mato, kad francūzaai, gavę militarę ir ekonominę galią Europoje, anglų jau nebepaisys, todel Lloyd George, kuris daugiausia francūzams pagelbėjo atsistoti ten, kur jie dabar stovi, ieškó naujų talkių. Bet tokis susidėjimas su Amerika kaip tik ir reikštų naują karą nes francūzai gi be kovos nepasiduos ir neapleis dabartinių savo pozicijų.

VOKIEČIAI RENGIASI GINTIS

Paris. Francūzai gauna daug žinių apie gandus, kurie eina tarpe Vokietijos liaudies, būk bus neužilgo karas su francūzais. Tame kare vokiečiai atakuos francūzus su mirtiniausiais gazais, prieš kuriuos pagelbos nėra. Netik gazais, bet ir mirtinų ligų mikrobais. Viena pasaka eina Bavarijoje, kad išrasta naujas gazas "E", kuris per minutą gali išnuodyti didelius miestukus. Esą su tuo gazu kariaudami bavariečiai per 4 mėnesius nugalės Franciją ir taps ponais visos Vokietijos. Francūzai netiki tiems paskalams, bet visgi nujaučia, kad vokiečiai daro didelius bandymus su kemikalais ir mikrobais.

EROPLANAI SUSTABDO LIETŲ

Paris. Taip bent sako jugoslavų kaimiečiai, kurie įteikė savo valdžiai protestą prieš Francūzų Rumunų Oro Kompaniją, leidinėjančią eroplanus iš Belgrado į kitus Balkanų miestus. Kaimiečiai nurodo į kietą faktą, kad kaip tik eroplanų stotis tapo pastatyta šešios mylios nuo Belgrado, tai per keturis mėnesius neiškrito nei lašelio lietaus. Valdžia nežino, ką daryti, nes nenori pykinti nei rumunu nei francūzu. Manoma yra paduoti dalyką jugoslavų mokslo akademijai, kad nuspręstų, ar gali eroplanai turėti įtakos ant lietaus, ar ne.

Albany, N. Y. Teisman tapo patraukta vedėjas Kanalui Reikmenų Pirkimo biuro. Caddle, kuomet pasirodė, kad tūkstančiai žmonių pinigų tapo permokėta įvairiems kontraktoriams už perkamas reikmenas Erie kanalui. Caddle, pasirodo. nupirkes kasimo mašiną už $30.000. bet reikėjo dar $11,000 pridėti iki ji dirbti galėio Suprantama. kad pardavėjas dikčiai pasipelnė parduodamas nusenusią mašiną. Kitais metais vėl reikėjo tai mašinai išleisti $10 000 pataisymams. Šįmet sakoma išmokėta įvairiems kontraktoriams virš pusės miliono dolariu, tik nėra dar žinios kiek iš tų pinigų permokėta visai veltui.

Indiana Harbor, Ind. Šitame miestely dvi jaunos merginos, 18 ir 22 metų, baigusios Indiana universitete žurnalizmo kursą, leidžia gyva 8 puslapiu savaitinį laikrašti. The Calumet News, kuris turi didelį pasisekimą. Merginos yra redaktorės, reporterės, korektų skaitytojos ir net rašo apie vyrų sportus.

London. Nekurie anglai pradėjo siūlyti, kan Anglijos valdžia išleistų apyvarton daugiau popierinių pinigų ir tokiu būdu juos nupigintų. Iš to jie tikisi, kad prekyba pradės atsigauti, nes dabar, delei augštos valiutos, labai mažai kas gali įpirkti anglų prekes. Suprantama, kad pinigų piginimas sunkiausia gula ant darbininku ir vidurinės klesos, bet delei biznio, matyti, kad sumanytojai to darkymo nepaiso.

Žinios Iš Lietuvos

Bastūnai, Lydos apskr. -- Čia yra didelis dvaras ligi šiol priklausęs Kobilinskiui, augštam rusų valdininkui. Dabar šitas dvaras pateko į lenkų valdžios rankas. Valdžia tuojaus padalijo žemę, žinoma ir pasielgė kaip paprastai, būtent atidavė legionininkams iš Galicijos. Tarpe šitų randasi keletas legionininkų. Žemės daugiausia dirvonuoja, nes legionininkai nieko bendra neturi su ūkiu. Vietos žmonės negavo žemės, jie gali dangintis į Ameriką.

Skindeliškė, Višakio-Rūdos v. — Rugpjūčio 5 d. rytą, pakėlimis link Bagotosios rasta keletas iškabintų rankraščių apšmei žiančių vieną pilietį.

Asmenį apšmeižti nesunku, bet del kokio asmeniško nesusipratimo viešai nickintis, vienam ir kitam per daug vaikiška ir tas rodo kai dar žemam civilizacijos laipsnyje esame.

Gruzdžiai, Šiaulių ap. ("Vienybės" kor., — **Gudresni už Možę.** — Keletas tūkstančių metų atgal, įbauginimui Aigipto Paraono, kad išleistų Izraelitus, žydeliai darė įvairius "šposus:" tai užteršė upės Nilo vandenį, tai apleido aigiptiečius piktomis musėmis ir uodais, gyvulių maru, varlėmis, rupūžėmis, kurios užplūdo gyventojų būtus, landė po lovas ir palovius, užleido skerus (sarančius), kurie naikino augalus; bet Paraonaliko nepajudintas kol nebuvo pr skelbtas išnaikinimas visų pirmgimių egyptėnų.

Mūsų apylinkės kunigėliai Šipilių, Šakinos, Graudžių ir Kužių mėgino taipgi sekti Možės pėdomis sužvejavimui daugiaus balsų. Per pamokslus skelbė, kad cicilikams, bedieviam, supuvėliam rangysis ir burnos gyvatės, žalčiai, rupūžės, kurie nebalsuos už krikšč.-dem. liepė nieko nesėt, nes ir pasėjus neaugs, bežemiams užeis karštinės. "Cicilikų, bedievia smirdž kap ožia, žveng kap aržila, mergės tryp kap kumelės," apausite, išpusite, palcis visiems vidurius" ir tt. Davatkėlės suprasdamos nepatogumą turėt valnius vidurius balsavo už suturėjimą jų, t. y. už kr.-dem. Taigi tokių gūdrysčiu ir Možė nežinojo. **A. Vaidila.**

Vilnius. — Vyresnybės nutarta surašyti gyventojai Augštojoje Silezijoj ir Vilniaus krašte. Tai būsią atliekama š. m. gruodžio m. 31 d. Mat surašinėjant 1921 m. spalių mėn. 1 d Lenkijos gyventojus tie kraštai liko nesurašyti. Vilniaus krašte būsią rašoma gyventojai šiose vietose: Vilniuje, apskrityse Ašmenos, Švenčionių ir Vilniaus-Trakų; daly b. neutralinės juostos, kuri dabar pateko lenkų valdžion. Čia išvardytose vietose esą skaitoma. 507,500 žmonių, jeigu tikėti 1919 metų duomenimis. Surašant būsią klausinėjama, be smulkmenų apie žmones, žinių apie trobas, gyvąjį inventorių, žemės ir miškų ūkį, daržininkavimą.

EMIGRACIJOS BIURŲ AGENTŲ APGAUDINĖJIMAI.

Š. m. rugpjūčio mėn. pabaigoje Kriminaliam Skyriui B. pavyko susekti neteisėtus kai kurių emigracijos biurų agentų darbus.

Jau pirmiau buvo gaunamos žinios, kad kai kurių biurų agentai, konkuruodami tarp savęs ir stengdamiesi patraukti savo biuran kuodaugiausia emigrantų, už augštą atlyginimą, 1000—2000 litų, parūpindavo reikalingus dokumentus neturintiems teisės keliauti užsienin Lietuvos piliečiams, kaip tai: norintiems pasišalinti nuo karo tarnybos prievolių, esantiems teismo žinioje ar adminis tracijos priežiūroje ir tt.

Minimieji agentai už didelį atlyginimą, net be jokių dokumentų, slapta gabendavo Lietuvos piliečius užsienin.

Tam tikslui jie falsifikuodavo pasus ir kitus dokumentus. Pavyzdin, vieton 20—24 metų pase buvo įrašoma 17—18 metų, vieton 20—24 metų, virš 30 metų, kad emigruojantis asmuo nebūtų surištas su karo tarnybos prievolėmis. Falsifikuotų dokumentų ruošimui tie agentai turėjo tarpininkų įvairiose valdžios įstaigose, pas apsviršininkus, ištikimybės liūdymų išgavimui, pas notarą — netikrus nuorašus gaminti, mobilizacijos skyriuje ir tt.

Už šią neteisėtą emigracijos biūrų agentų ir jų talkininkų valdžios įstaigų tarnautojų darbus patraukta atsakomybėn 6 asmenys.

Byla perduota Apygardos Teismo Valstybės Gynėjui.

Skuodas. Kret. apskr. — Š. m. rugpjūčio 30 d. Valstiečių Liaudininkų S-gos narys buvo pakviestas savo brolio į kūmus, bet ne taip lengvai viskas sekas, kaip kai kada atrodo. Taigi ir čia vargšui valstiečiui teko gerokai pasigrumti su dvasišku tėveliu, kol buvo leista būti krikšto tėvu.

Kunigas įkalbinėjo žmogeliui jog jis, einas prieš bažnyčią, skaitas ir platinas bedieviškus raštus, priklausas bedieviškai partijai, kuri norinti, kad kūdikiai būtu krikštiiami pas vir šaitį, siūlė prisidėti prie darbo federacijos, nes ir ji esanti ekonominė partija ir tt. Bet valstiečiui nelabai nusigandus ir turėt nusibodus kūdikio klyksmo klausyti, kunigėlis bent kiek su minkštėjęs, pasakė tą kartą leisiąs būti krikšto tėvu, bet ateity tai turįs atminti. Ir ėmė krikštyti kūdikį, pūsdamas į jį keršto ir neapykantos dvasią, o knyga rankoje jo drebėjo kaip drebulės lapas.

Kaunas. — Už 61,000 dolarių susisiekimo ministerija perka radio stotį. Del pinigų trūkumo savo laiku valstiečiai liaudininkai siūlė palaukti, o verčiau įdėti tuos pinigus žemės ūkiui kelti.

Dabar jau Ministerių Kabinetas nutarė atiduoti įrengimą radio stoties prancūzams, nors anglų firma Markoni gali tokią stotį kredituoti. Be to ir politiškai svarbiau būtų, kad anglai jos statymą paimtų. Prancūzai juk taip nedraugingi Lietuvai.

Kaunas. — Panorėjęs nueiti į kino išvarčiau "Lietuvos Žinias" ir "Lietuvą" ir negalėjau rasti skelbimų, kas kokiam teatre eina. Nusipirkau tyčia "Echo" ir ten visą ką suradau.

Užėjau "Triumfan" ir radau daugiau lietuviškos publikos. Pikta, kad tie savininkai daugiausia svetimtaučiai vien taikosi prie žydų ir rusų ir mus dar verčia pirktis rusų laikraštį. Tik Lietuvoj taip galima.

Klaipėda. — Kadangi vagonu fabriko administracija nesutiko pakelti darbininkams algas, rugsėjo 12 dieną 240 darbininku 187 balsais nutarė nuo rugsėjo 13 d. pradėti streiką. Streikas atidėtas, nes vienas iš fabriko administracijos buvo nuvykęs Kaunan tartis su vyriausybe. Kai pastarasis rugsėjo 17 d. sugrįžo negavęs pažadėjimo pakelti darbininkams užmokesnį, tai darbininkai rugsėjo 18 d. sustreikavo.

Kaunas. — Man stovint ties "Tėvynės Sargo" administracijos ir redakcijos namu Ozeškienės g. 2 Nr., trečiadienyje 19 rugs., iš viršutinio augšto kažin koks "ponelis" išmetė nurūkytą degantį papiroso galą. Ir papirosas man tiesiog, prie kaklo nupuolė, gerai kad apykaklė augštyn buvo atversta ir jis nupuolė žemėn tik apikakles viną nuplikinęs, kitaip jis man už apikaklės užpuolęs, butu gerokai kaklą paspirginęs.

SENAI LAUKIAMAS

KATALOGAS

"Vienybės" Knygyno jau išėjo. Talpina suvirš du tūkstančiu vardų įvairių knygų, gaidų, albumų, teatro veikalų, poezijos ir apysakų.

Reikalaukite visi, prisiūsdami 2-jų centų stempą persiuntimo lėšoms.

VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Įsteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
KAS ANTRADIENIS
Leidžiamas Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis
Brooklyn'e, N. Y.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose ___ $4.00
Kanadoje _____ 4.50
Lietuvoje ir kitur _____ 5.00
Prenumerata reikia apmokėti iškalno
Apie garsinimus klauskit laišku.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published Tuesdays, Thursdays and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States _____ $4.00
Canada _____ 4.50
Other Countries _____ 5.00
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Redakcijos Straipsniai

DELEI MAŽOSIOS LIETUVOS KOMITETO ATSIŠAUKIMO.

Kuomet mes jau pradėjome manyti, kad Klaipėdos Krašto likimas galutinai išsirišo, kad šis mūsų broliškas kraštas tampriai ir amžinai tampa sujungtas su Didžiąja Lietuva, kad šiame krašte lietuviai ant galų galo pasiliko savo šalies valdonai, štai su sykiu ir netikėtai gauname Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto atsišaukimą, kuriame jau skamba nei mažiau nei daugiau — skundas ant Lietuvos Vyriausybės! Pratriname sau akis ir žiūrime, begu mūsų akys neapsiriko, — gal kokie nevidonai nori Lietuvos Vyriausybę apšmeižti. Ne. Tai aiškiai stovi parašai tokių žmonių, kaip Martyno Jankaus, Lebarto ir kitų Klaipėdos veteranų, kurie tebestovi priešakyje viso Klaipėdos Krašto.

Klaipėdos krašto vadai šiuo kartu jau kreipiasi į Amerikos lietuvius, kad jie duotų savo moralę ir medžiaginę paramą. Tos paramos, pasirodo, jie labai reikalingi, ir iš Didžiosios Lietuvos jie gauti, matomai, nebesitiki. Ne tik jiems iš tenai paramos neduodama, bet dar, anot atsišaukimo, jie ir nuskriausti tapę. Iš aukų sudėtų Klaipėdos politiniam atstatymui, dali paėmęs p. Smetona, o kitą dali kam kitam sunaudota. Klaipėdiečiai palieka be nieko.

Tas dar būtų menkesnės svarbos dalykas. Svarbesnis štai kame.

Klaipėdoje lietuvių padėtis politiškai ir tautiškai neikiek nepagerėjo. Kiek patys klaipėdiečiai įstengė savo teises atkariauti, tai tiek jie turi. Bet yra daug kliūčių, kurių jų jėgos nebeperlipa. Tas kliūtis galėtų pergalėti tiktai griežta ranka Lietuvos Valstybės. Bet šitos rankos Klaipėdos Kraštas kaip tik ir nemato.

Klaipėdos lietuviai dar tebekovoja už savo prigimtos kalbos įvalstybinimą: valdžios įstaigose, teismuose, mokyklose, bažnyčiose ir visame gyvenime. Jie kovoja ir ... nuolatos pralaimėja! Vokiečių agentai, uršūs germanizatoriai, atvirai iš Klaipėdos lietuvių juokiasi ir kumščia panosėn grąsina: "Mes čia ponai, o ne jūs! Čia yra mūsų vokiškasis vaterland!" Jeigu kuris iš vokiečių agentų, ypač germanofilų kunigų, tampa klaipėdiečių lietuvių iš vietos pašalinamas, tai neužilgo jie dar sitpresni sugrįžta ir atsigabena dar net šviežias armijas savo šeimynų ir giminių iš Vokietijos. Klaipėdos valdžia tebėra faktinai vokiečių rankoje. Todel visos lietuvių pastangos iškovoti savo tautos teises pasilieka "null and void". Tuomtarpu nieko tokio nebūtų buvę, jeigu Lietuvos Vyriausybė būtų iš pat pradžių paskelbusi Klaipėdos Krašte rinkimus į Seimą, būtų surišusi Klaipėdą su Lietuva juridiškai ir **de facto**. Užtekę būtų vieno stipro edikto įvalstybinimui lietuvių kalbos, ir dabar nebūtų rietenų ir vaidų su vokiečiais lietuvių prakaitu įgyvendintame ir lietuvių kraujų atkariautame Klaipėdos Krašte.

Dabar nieko tokio nėra. Kalbamasi-deramasi su Tautų Sąjunga už savo žemę, o vokiečiai juokiasi, o lenkai Vilniuje dar gardžiau juokiasi ir dar smarkiau kankina mūsų tautos žmones! Vilniaus lietuviai siuntinėja savo memorialus mūsų laikraščiams Amerikoje. Taip lygiai ir Klaipėdos lietuviai siuntinėja savo skundus ant Lietuvos Vyriausybės irgi mūsų laikraščiams Amerikoje. Rodos, kad mes čia palikome tiktai kokių insurgentiškų Lietuvos kraštų organais, o Lietuvos laikraščiuose cenzūra neleidžia savo kraštų žmonėms išlieti savo skundus prieš savo skriaudikus vokiečius ir lenkus!

Kada mes išeisime iš tos anomalijos?...

OKLAHOMOS VALSTIJOS KOVA PRIEŠ KU-KLUX-KLANĄ.

Amerikos istorija dar neturėjo tokios įdomios kovos, koki dabar einasi Oklahomos valstijoje. Iš vienos pusės stovi gubernatorius Walton su visa republikonų partija, iš kitos slaptą organizacija Ku-Klux-Klanas su visa demokratų partija. Ši kova prasidėjo nuo tų laikų, kaip ku-kliuksai pradėjo po visą valstiją savotišką terorą, baugindami visokius tikrus ir menamuosius nusižengėlius įstatymams; daugelį vagių, svetmoterių, suvedžiotojų ir t. p. ku-kliuksai buvo bizūnais išplakę, derva ištepę ir iš valstijos išviję. Ypatingai žiaurių atsitikimų buvo Tulsoje, kuri praskambėjo po visą Ameriką. Visus savo "teisimo" aktus kukliuksai atlikdavo baltomis marškomis apsigaubę, taip kad jų niekas negali nė pažinti.

Prieš tokią pavojingą organizaciją gubernatorius Walton ir iškėlė karą. Jisai pasakė: "Pakol aš gubernatoriaus vietą apleisiu, nepasiliks Oklahomos valstijoje nė vieno gaubėto raitelio."

Bet pasirodė, kad Waltono spėkos nebuvo lygios; jos buvo daug mažesnės. Oklahomos valstijoje kukliuksai turi savo rankose senatą, legislatūrą, teismus ir policiją. Nors Walton remiasi ant federalės valdžios ir kariumenės, bet kukliuksai turi visą valstijos valdžią. Taip dalykams stovint patsai gub. Walton nė nepasijuto kaip tapo apskelbtas valstijos priešu. Del šito jisai paleido legislatūrą su kariumenės pagelba, bet kukliuksai apskelbė naujus rinkimus ir išrinko vėl savo valdžią. Nors gubernatorius tuos rinkimus uždraudė, bet gyventojai nepaklausė ir vistiek rinkimus atliko. Prisiėjo jam taikintis su įvykusiu faktu. Bet dabar jau pervėlu: legislatūra savo atidarymo dienoje nebeįsileidžia gubernatoriaus su prakalba, kaip paprastai esti legislatūros atidaromos. Žodžiu sakant, gubernatorius tampa iš įstatymų išmestas!

Prisipažindamas, kad jisai kovą su valstija pralaimėjo, gubernatorius Walton žada geruoju iš savo vietos atsisakyti, jeigu tiktai legislatūra perleis jo sumanytąjį įstatymą prieš kukliuksus. Jo istatymas sekantis: uždrausti visoje Oklahomos valstijoje daryti parodas apsigaubus marškomis visokioms slaptoms organizacijoms (aiškiai — kukliuksams). Vadinas, būtų kukliuksai suvaržyti ir padėti po valstijos kontrole. Bet legislatūra šitokį jo reikalavimą atmeta ir jo iš vietos su garbe nepaleidžia; ji sako: "Mes tave patys išmesime; bet pirmiaus tave ikaltinsime ir nuteisime, kad išeitum be garbės."

Tokis tai yra kukliuksų kerštas prieš gubernatorių, kuris norėjo valstybės autoritetą palaikyti.

Kaip užsibaigs ši kova, idomu bus matyti. Šitą kovą seka visa Amerika. Ją ypač seka visi protestonai, kurie kukliuksus remia; ją seka katalikai, žydai ir juodukai, prieš kuriuos eina visos Amerikos kukliuksai.

Ku-Klux-Klanas turįs dabar Amerikoje virš 5 milionų narių yra kaip ir kokis amerikoniškas "fašizmas." Jie tveria "nematoma imperiją," kuri siekia šių tikslų: 1) apsibežiuoti įsigalėjima Amerikoje papizmo arba katalikų klerikalizmo; 2) užkirsti kelią žydams kurie įsigalėjo pramonėje ir politikoje, išstumdami laukan amerikonus ne-žydus; 3) sulaikyti augimą ir platiniąsi kaip juodukų (negrų), taip ir abelnai juosvosios veislės žmonių: italų, lenkų, ungarų ir visų taip vadinamų alpinų, o iškariauti augščiausią vieta balsvajai veislei: anglo-saksų, vokiečių, švedų ir kitų, taip vadinamų nordikų (šiaurėnų).

Kaip matote, kukliuksai turi savo principus. Tik dėja, kad jie yra liguistu metodu vykinami. Mūsų kukliuksai niekų būdu nesiskiria nuo Italijos "juodmarškinių" fašistų. Ju jėga kasdien auga ir neužilgo galės ir kitos valstijos pergyventi tokias istorijas, kokią šiandien pergyvena Oklahoma.

Kad kukliuksai turi savo šalininkų ir Washingtone, tai nebūtų dyvo. Juk ir dabar galėtu paremti Oklahomos gubernatorių Walton, kuris tik įstatymus gina. Vienok iš Washingtono paramos nesimato, nors ji būtų labai reikalinga, kad sutremti kukliuksų gaujos dvasę Oklahomoje ir kitur.

PERŽVALGA

Amerikonų civilizacija.

Ar gera, ar bloga amerikoniška civilizacija, bet ji labai landi: ji siurbiasi į visas šalis ir veja lauk įsisenėjusias kultūras. Pavyzdžiu, Angliją užviešpatavo amerikoniški krutami paveikslai, ir anglų produkcijos neįstengia konkuruoti. Kanadoje daugiau amerikoniškų žurnalų skaito negu kanadiškų ar kitokių. Džazas užkariavo šokių sales Europoje, o Paryžių paėmė kvailiausia amerikoniška daina "Yes, we have no bananas." Tą dainą francūzėliai dainuoja visur, tik suprantama sako: "Oui, nous n'avons pas de bananes," vietoje angliškų žodžių. Džazas gi pasiekė ir Lietuvą, kur jį vadina "apžarginiu," tik jis gautas ne tiesiog iš Amerikos, bet iš Vokietijos. Mes žinome, kad Pennsylvanijos mainieriukai laikuose kada buvo populiariška daina "Ja Da, Ja Da," susitaisė sau "lietuvišką" iš jos, dainuodami: "Ža-da, ža-da, žada man šnapsuko duot."

Amerikoniška civilizacija, matyti, knisasi po viskuom.

—o—

Mirusi socialistai spurda.

Matydami Grigaičio-Bagočiaus "sušvelnėjimą" Tėvynės klausime, likusie socialistai, kaip Poška ir Michelsonas, turėjo pasitarimą S. Bostone, klausimu: kas daryti? Jiems regis, nėra progos nuvažiuoti Lietuvon ir "atvirsti." O čia taip staiga atvirsti prie lietuvių nei šio nei to. Todel visi nutarė dar veikti ir gaivinti L. S. S. Tas gaivinimas pirmiausia pasirodė tuomi, kad Poška pamelavo Bostono draugams, būk Brooklyno tautininkai, susidėję su komunistais, nori "suėsti" socialistus. Dalykas yra tas, kad socialistai jau "suėsti" (jų veik nėra), o tautininkai netik kad su komunistais nedraugauja, bet net jų generolą Bimbą išdulkino iš vietinės SLA. kuopos.

Taip kalbant, vargu Poška su Michelsonu socialistus beatgaivins.

—o—

Vakarinės mokyklos.

Korespondentai iš įvairių kolonijų pažymi faktą, kad šjmet lietuvių jaunimas labai veržiasi į vakarines mokyklas, valdiškas ir savas. Tas yra labai geras dalykas: nežiūrint kas ką sakytų, kiekvienam nuo širdies linkime pramokti skaityti, rašyti netik lietuviškai, bet ir angliškai. Tada kiekvienas turės pamatą, ant kurio galės statyti geresnį gyvenimą.

—o—

Stipriausis ginklas.

Kas ten įskundęs kunigą Kemėšį skleidime katalikiško bolševizmo Bostono kardinolui. Todel susirinkę juozapiečiai nutarė gerai tam šėlmiui kaili išperti: būtent, užpirko mėšlias, kad Dievas duotų dvasią šventą tam Kemėšio priešui. Dabar jau skundų daugiau kardinolas nesulauks.

Mano Kelionė į Ledinį Okeaną

Rašo Kapitonas Incognito

(Tąsa)

Pasikvietęs valdžios atstovus, pavaišinau pagal seną paprotį gerai užlaistęs spiritu, atpjovęs po šmotą geros lietuviškos dešros ir po sausainį pyrago. Tuoj visi pasidarėme draugai. Pred sovgoras (pirmininkas miesto tarybos) tuoj įsakė nuvyti žingeidaujančią minią ir pastatė miliciją mano aparatą daboti ir nieko arti neprileisti. Ilgai mes kalbėjomės ir vis nauji svečiai augšto stono su didelėmis ant rankovių žvaigždėmis, rinkosi pamatyti negirdėtą prajovą. Žiūrėjo mano aparatą, žingeidavo, rašė į knygutes, braižė jo principus ir begalo kiekvienu mažmožiu įdomavo; ypač visi žiūrėjo į mano dvi bačkas su spiritu iš kurių aš čiurlenau į grafiną visagalingą skystimėlį, kuris Rusijoj, kaip ir Amerikoje yra užgintas; man gi kaipo keliautojui ir žmogui neliečiamam, buvo galima savo reikalams turėti ir užginto vaisiaus.

Sutemo. Ištraukiau lauko lovą, iš būrių ir aparato padariau šėtrą ir užmigau, užsirakinęs duris, dabojamas sovietų milicijos.

Rytą vėl atplūdo mano pažįstami žmonės, vėl visus lietuviškai pavaišinau ir buvo tai geriausia priemonė agitacijai už likvidavimą Marksо darbo ir valdymo sistemos. Visi valdžios vyrai man paslaptingai viens kito bijodami, davė suprasti, kad daėdė jiems iki gyvam kaului sovietų sistema, kad pas mūsų Lietuvoj visoko, pasirodo, yra žmonės gerai gyvena, nealkani ir supratimo neturi apie stoką juodos duonos bei drobės marškiniams.

— Na, kaip dabar gyvenate? — paklausiau Predsovgoro.

— E, draugas, neklausk, — teisingai gyventi negalima; norint nors juodos duonos turėti pavalgyti, reikalinga kyšius imti, fiktyvių priekabių prie piliečių ieškoti, kad kaip nors savo biudžetą suvesti be deficito. Apie kokius nors patogumus ir galvoti neprisieina, nieko neturime, kame akkani, pliki, darbo našumo nėra ir jis jokios naudos neneša. Išbandyta buvo visokios premijos ir "sistemos" išsunkimo prakaito, vartota prievarta ir geruoju norėta žmonėms įkalbėti, kad dirbtų komunistinei tėvynei, bet viskas veltui. Kuomet pilvas tuščias tai ir visokios idėjos ir gražūs žodžiai — velniop. Sistema valdymo pas mūsų grynai biurokratinė, įstaigų daug, o pozityvaus darbo nėra ir jo nebus, kol nebus žmonės gyvenimu individualiai užinteresuoti; kol neateis tokia gadynė, kad žmogus norėdamas gyventi ieškos darbo ir laisvojo darbo, kadą žmogus galės dirbdamas darbą užsipelnyti duoną. Tas galimas prie nuosavybės ir laisvos iniciatyvos, bet nėra galimas pas mūsų, kur verčiama neturėti savo nieko ir žmogus virsta beprasmiu sutvėrimu ir gyvenimui tikslo nėra. Žmogui rūpi ne darbas, bet spekuliacija kur kokiu nors būdu galima būtų vieną kitą milioną uždirbti ir įsigyti pūdą bulvių ar supelėjusį sučiupinėtą šimtų rankų, duonos kepalėlį.

Mudu išmėtėm vėl po stikliuką, užsikandom sausainiais ir kumpiu ir mano svečias dar ilgai dėstė visas jėbes sovietų sistemos, visą jos betikslumą, visą beprasmę pastangų įgyvendinti principus ir idėjas visai žmogaus, kaipo tokio, gyvenimui nepritaikomas.

— Na, kaip tamsta gali tarnauti taip kalbėdamas ir manydas? tai juk mintys nekomunistinės ir aš nelabai išdryščiau taip galvoti užimdamas tokią augštą vietą ir būdamas priešaky tų idėjų įgyvendinimo.

— Cha, cha! — lakoniškai nusišypsojo mano svečias jau gerokai įkaušęs — taip, mes visi komunistų partijos nariai tik formaliai, bet faktinai, — senai pamatėme visą bankrūtą mūsų idėjų ir dabar viena ranka tarnaujam valstybei ir esam nusavinti valstybės žmonės, gi iš kitos pusės esame paprasčiausi mirtingi žmonės, norį valgyti ir ieškanti to valgio. Niekas dabar iš mūsų nebetiki į tai kas oficialiai daroma ir rašoma, ir mes patys oficialiai darome tą, ką mums liepia daryti mūsų augščiau bestovinti draugai, o neoficialiai, esame paprasti spekuliantai ir duonos ieškotojai išdirbtu gyvenimo būdu, nes nei algos, nei vietos, nei gaunami mikroskopiniai maisto daviniai, negali užganėdinti nors elementariniu žmogaus, kaipo tokio, reikalavimų.

Aš papasakojau, kaip Lietuvoje gyvena darbininkai ir kumečiai, kokias ordinarijas gauna, kaip darbininkai uždirba pridurdamas, kad pas mūsų poniškai gyventi negalima, bet bado nėra ir žmogus dirbęs dieną, netik duonai, bet ir mėsai uždirba. Duonos turime daugiau, negu reikia ir pusę jos dar į užsienius parduodame, kad iš ten gauti cukrų, druską geležį ir audinius bei mašinas. Predsovgoras giliai atsiduso, nuleido akis žemyn ir ilgai žiūrėjo į vieną tašką. Aš pripyliau vėl po stikliuką, pavaišinau cigaru ir turėjau su maloniu svečiu atsiskirti, kadangi reikėjo skristi toliau kokias dvi-tris valandas į Petrapilį, o gal — jei oras bus tinkamas, — tai šiandien dar Vologdą pasiekti.

Vėjo ant turgavietės nebuvo, arba jis šuoliais sukosi aplink, taigi pakėlęs aparatą su visu turtu ant ilgo vežimo, išvažiavau už miesto, kur su visais atsisveikinęs, pakilau oran: Orlaivis nulėkė išilgai geležkelio linijos Petrapilio link. Pakilus kokių 1,000 metrų vėjas buvo lygus ir lygiai nešė aparatą nustatytu kursu. Už poros valandų pamačiau Pulkovo observatorijos trobesius ir nutariau aplankyti tą rusų astronomijos žinyčią. Nusileidau gražioj aikštėj tie observatorijos rūmais ir tuoj buvau apspiestas neskaitlingo, bet mokslinio observatorijos personalo. Keletas profesorių su akiniais labai padidinančių stiklų, su dideliu žingeidumu paklausė manęs, kas aš ir iš kur, ant tokio nematyto ir negirdėto aparato čion atvykau. Aš savo aeronautikos akinius pastūmėjęs ant kaktos, su visais pasisveikinau, persistačiau, pasakydamas, kad sovietų valdžios man yra leista čia būti ir kad blogų tikslų neturiu, o keliauju mokslo reikalais į tolimąją šiaurę. Tuoj pas tuos žmones gavau pasitikėjimą ir profesoriai baisiai sublogę ir apdriskę, skarmalais kojas apsivynioję, vienas už kito manęs klausinėjo, kaip dabar gyvenasi užsieny, ar ir ten žmonės taip blogai gyvena, kaip čia. Labai mandagiai visi atsiprašė, kad niekuo manęs pavaišinti negali, kadangi patys tegauna tiktai svarą duonos. Aš paprašiau, ar neatsirastų kur norints daržinė mano aparatą užrakinti ir kambario pernakvoti, už ką ketinau žmoniškai atsilyginti. Observatorijos vyriausias astronomas, tiesiai man širdį atidarė, davė gerą sandėlį, kur užrakinau aparatą, paėmęs reikalingo provijanto ir spirito pavaišinau mano šeimyninkus.

(Toliaus bus)

o——————o——————o

ŽVAIGŽDEI NUSILEIDUS

Skiriu P. M.

Draugužiai, jūs žaidžiat —
Jūs linksmos širdelės.
nekenkia nei jūrių didžiausia audra;
O man nėr kur glausti —
dūmuose galvelės
ir smegenis spaudžia ilgėsio kaitra.
Aš pamenu kuomet —
Dar mažas bebūdams,
nuo krūmo lyg krūmo bėgiojau linksmai....
Bet jau laikas mirti...
Žemėse bepūdams
girdėsis tik griaudūs medelių verksmai.
Jau man nusileido —
ta žvaigždė linksmybės
Kuri mane guodė sava šypsena,
Jau nėra pasauly —
Širdužei ramybės,
Ir lieka "į karstą" idėja viena.
Nėr kam manęs guosti
ir glaust prie krūtinės
Jau mano viltis palaidota giliai!
Pameskit kankinę
svajonės auksinės!
Jau saulė pradingo ir jos spinduliai...
Atmink numylėta
tą dieną, minutę,
Kuomet Tu man rodei kelius ateitin!
Kaip medžiai lingavo,
vėjalis kad pūtė,
Dabar gi stumi vien baision ateitin!
Tave man užmiršti
labai sunku yra.
Kam Tau reikalinga kankinti mane
Krūtinė vaitoja,
o ašaros byra;
kančia begalinė... mirtie, tu kame !
Priglausk mane amžiams —
pamok šaltą sparną,
Ir mane bedalį paguoski nors tuom,
Nemirški tau visad
ištikimą tarną,
Užberk žvdrias akis smiltim geltonom!...
Ne vieta čia būti —,
skurdu... kūnas šąla...
Mane palaidokit šalia milžinų!
Tu švino kulipka
daryk greičiau galą!
Nes visai be noro čionai gyvenu.
Bet dar šiam pasauly
aš noriu nors kartą,
Matyti Ją linksmą kaip kad kitados,
paskui aržuolinį
padirbkite karstą,
Kame jau ilsėsiu ramus visados.
Gal nieks nenorės
mano kapo lankyti,
Tik viena lakštutė krūmuose čiulbės,
Nebus kam ant kapo —
kryželio statyti;
tik medžiai nuo vėjų, kit kart sušlamės...
Sudiev tau, pasauli,
sudiev, numylėta,
Sudiev, jums, takeliai, kur laimę mačiau!
Ir Tau kurios gerui
tiek kraujo pralieta.
Aš skirtis su jumis... skubiai privalau.

8-IV-23 m. Utėna. — Jonas Žilvitis.

LAIKINOJO VILNIAUS LIETUVIŲ KOMITETO MEMORIALAS

(Iš "Lietuvos Rytai")

(Užbaiga)

O juk Vilniaus krašto lietuvių gyvenamosios apskritys yra tiktai dalis krašto, sudarančio iš senų senovės vienos įvairais atžvilgiais vienatę. O tame pačiame krašte darbuotojų kaitaliojimasis tarp atskirų jo dalių yra juk paprastas ir nuolat atsitinkamas dalykas. Gimę vienoje vietoje pereina darbuotis kiton dalin, o iš tos vėl pirmojon. Tokiuo būdu atsitikdavo, kad lietuviai, gimę Kauno ar Suvalkų krašte, apsigyvendavo darbuotis Vilniuje, o Vilniaus krašto lietuviai užimdavo vietas Kauno ar Suvalkų krašte. Ypač kuriantis Lietuvos valstybei, daugelis darbuotojų patraukė Kaunan. Juk žinomi lietuviai darbuotojai, mokslo vyrai, kaip antai Voldemaras, Žemaitis, Gira, Reinys ir kiti yra tai Vilinaus krašto piliečiai. Taigi jeigu delei to dabartės, kai vis dar nėra galima kiem Vilniaus krašto lietuviam pargrįžti savo tėviškėn, pasilikusieji jų vietoje daugai iš kitų Lietuvos šonų darbuotojai bus delei savo užgimimo kaimyniškoje parapijoje griežtai pašalinami iš šio krašto, arba atimama jiems galimybė darbuotis žmonių ir šio krašto labui, tai lietuvių liaudis, nenaturaliniu būdu, bus atimta žymios dalies savo inteligentų ir neteks tieka pat galimybės kultūriškai plėtotis.

Todelei prašome ir reikalaujame, kad Lenkų Vyriausybė del laikinų politikos atžvilgių neatimtų mums tokiuo būdu būtinųjų darbuotojų tautinės kultūros dirvoje ir arba pripažintų ne čia gimusiems pilietybės teises, delto, kad dirba kraštui naudingą darbą ir yra su jo gyvenimu angštai surišti, arba bent netrukdytų jiems viešai savo srities darbą dirbti. Neišpildymas šitų reikalavimų būtų didžiausia skriauda šio krašto lietuviams, kadangi atimtų jiems darbuotojus, kurių tuo tarpu negalima pavaduoti. Turime vilties, kad lenkų tautai skaudaus gyvenimo prityrusi Prūsuose nepanorės taikyti į mus hakatos principo "ausrotten."

Spaudos vargai

3. Didelių kliūčių yra daroma taip pat mūsų spaudai. Leidžiame Vilniuje tris laikraščius savaitinį "Vilniaus Kelią," savaitinį "Ziemia Ojczysta" ir 3 kartus savaitėje einančius "L. Rytas". Bet deja niekuomet neesame tikri, kad išspausdintas numeris galės pasiekti skaitytojus. Nuo naujų metų vieno tik savaitraščio "Ziemia Ojczysta" sukonfiskuota yra NN. 5, 6, 8, 13, 15, 19, 28, 29. Tiek pat yra nukentusiu ir kituodu laikraščiu. Konfiskavimui pakanka kartais bet kokios priežasties. Tas pats dalykas, kuris visai nebaudžiamas esti lenkų spaudoje, būdamas įdėtas mūsiškėje, esti laikomas nusikaltimu. Turime net keturius atsitikimus, kur teismų vyresnybė po mėnesio laiko nuėmė areštą, negalėdama nieko rasti jam pateisinti, kaip antai buvo su "Ziemia Ojczysta" Nr. 28.

Paskui konfiskatos eina teismai ir pabaudos redaktoriams ir leidėjams. Trumpu palyginti dvejų metų laiku trys mūsų laikraščiai turėjo 15 teismo bylų ir buvo ne kartą sustabdomi ir uždaromi.

Savotišką politiką su mūsų spauda varo net paštas. Kartais po kelias ir daugiau dienų guli mūsų laikraščiai pašto įstaigoje neišsiųsti. Sako, kad tatai daroma esą slaptu tam tikro vyresnybės įsakymu. Tokiuo būdu suvėlinta spauda nustoja visos savo vertės, be to padaro redakcijai nuostolių, o skaitytojus apvilsta. Ilgainiui prieina prie to, kad mūsų spaudai reikia griebtis savo, nors labai pirminio būdo, laikraščiams pristatyti, kadangi prityrimas rodo, jog išsiųsti per rankas laikraščiai greičiau ir tikriau pasiekia skaitytojus, negu per paštą. Yra vietų, kur pavojinga yra būti lietuviškų laikraščių pristatytoju arba platintoju; jau turime keletą atsitikimų, kur tokiuos žmones buvo suėmę ir išlaikę po kelias dienas kalėjime (Daugeliškių Macerinskis, Šadreika).

Visa tai sudaro mūsų spaudai sąlygų, kurios toli gražu yra nenormalinės ir reikalauja pataisomos.

Sunkios lietuvių organizacijų ir įstaigų gyvavimo sąlygos

4. Su mūsų kultūrinėmis įstaigomis elgiamasi taip, jog be galo sunku joms gyvuoti ir darbuotis. Taip antai dar pavasariop yra įsakyta dviem mūsų bendrabučiam Vilniuje. Būtent: mergaičių bendrabūčiui Aušros Vartų gatvės N. 12. ir berniukų bendrabūčiui Subačiaus g. Nr. 23, išsikraustyti iš jų jau nuo 1915 metų užimamų būstų. Keli šimtai vaikų, daugiausia našlaičių, gali veikiai atsirasti išmesti gatvėn.

Vilniuje, Daminykonų g. Nr. 12, susidedančiame tik iš keturių kambarių ir virtuvės būste, darbuojasi svarbios lietuvių įstaigos: Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas, Lietuvių Kliubas ir valgykla neturtingai inteligentijai. Šių metų liepos 31 d. esame gavę pranešimą, kad Vilniaus m. Valdyba, Vyriaus. Komisaro įsakymu, rekvizuojanti šitą būtą savo reikalams. Trūkstant Vilniuje būstų, tokia rekvizicija priverčia mūsų įstaigas visai nustoti veikus. Paduotas tuo reikalu rugpjūčio 4 d. protestas ligi šiol neturėjo pasekmės.

Šešti jau metai, kaip vaisingai miesto ir viso krašto visuomenės naudai darbuojasi Lietuvių Ligoninė įkurta Lietuvių Sanitarinės Pagalbos draugijos. Šita draugija turi tam tikrus savo įstatus, patvirtintus atatinkamos lenkų valdžios, pagal kuriu turi teisę ligonines kurti.

Jinai nuo 1918 metų ramiai vedė Ligoninę, Vilniaus g. Nr. 28, registruodama ją pas įvairias nuolat kintančias šiais laikais Vilniaus vyresnybes ir taikindamosi tiksliai prie jų parėdymų. Lenkų vietinė vyresnybė per savo komisijas, ne kartą kontroliavusi Ligoninę ir atradusi viską pavyzdingoje tvarkoje, toleravo ją ligi šių metų. Šimet gi staiga užpuolė iš kelių pusių. Visų pirma uždraudė gydymo praktiką Ligoninės vedėjui daktarui D. Alseikai ir jo žmonai daktarei V. Alseikienei (Priedo Nr. 7); paskui uždarė aptieką, kuri gyvavo dar prieš atėjimą lenkų Vilniun, tp pagaliau įsakė, kad Ligoninė tolesniam savo darbavimuisi išsiimtu nauja koncesiją. Nežiūrint to, ar visi šitie parėdymai turi savyje teisės pagrindo, savo visumoje staiga išsišokę prieš Ligoninę, labai sujudino lietuvių visuomenę.

Lietuvių tautybė engiama.

6. Griežtos permainos reikalingas yra visas vyresnybės elgimasis su lietuviais. Nevienam tenka nukęsti vien delto, kad jis lietuvis. Eina skundų iš provincijos, kad lietuviai, kurie turi drąsos prisipažinti prie savo tautybės, esą be jokios kaltybės, visokiais įtarimais areštuojami, laikomi kalėjimuose ir ištremiami iš savo krašto. Aiškus šito viso tikslas — suterorizuoti lietuvių visuomenę. Lietuvos pasienio žmonės skundžiasi dar, kad esą persekiojami už tai, kad tarnavę Lietuvos kariumenėje tais laikais, kada ten buvusi dar neutralinė juosta. Keletas tokių žmonių yra suimta ir ištremta iš savo krašto (taip antai Vincas Paukštė įmestas kalėjiman Švenčionyse, Justinas Čeberiokas, Jonas Šerėnas, visi iš Antalksnio sodžiaus. Linkmenų valsč., Švenč. apskr.)

Yra taip pat skundų, kad lenkų vyresnybė pašalinanti lietuvius del jų tautybės iš užimamos tarnybos arba priverčiami išsikelti gilumon Lenkijos. Pavyzdžiui galime nurodyti geležinkelininkus Žilį ir Gerbačiauską, Švenčionių apskrities. Taigi lietuviams atimama teisė gyventi ir darbuotis savo tėvų žemėje.

Baisūs žiaurumai tardant

7. Pagaliau negalime nutylėti budeliško valstybės policijos valdininkų apsiėjimo su areštuotais lietuviais. Taip antai birželio pabaigoje buvo areštuoti šeši lietuviai jaunikaičiai (A. Pakula, M. Žemaitis, A. Umbrasas, Pr. Tamulevičius, J. Kumpa, J. Tijūnėlis). Visi jie kelias ištisas valandas buvo žiauriausiai kankinami Vilniuje Valstybės policijos valdyboje, Daminykonų gatvės Nr. 3, ir verčiami kad prisipažintų prie iškamos jiems kaltybės. Tatai liūdija areštuotojų Tamulevičiaus ir Kumpos tėvai (Priedo Nr. 8) ir paleistas laisvėn už kauciją A. Pakula. Pagal raštu parašyto A. Pakulos liūdymo jis būta kankinta šitokiuo būdu: mušta ligi kraujo per veidą, paskui surišta rankos, pririšta jos lazda prie kojų kelių, parmesta augštielninkas ir mušta guminiu špicrutu ir lazda su alavine buožele ant galo per kojų padus taip skaudžiai, kad buvęs nustojęs žado. Tokiuo būdu areštuotas žmogus tardant galima priversti, kad prisipažintų prie kokios tik nori kaltybės, kadangi prieš tokį kankinimą ir mirtis išrodo nebe baisesnė (Priedo Nr. 9).

Pranešdamas Augštajai Ministrų Tarybai šitokį dalyku stovį, nušviesdamas lietuvių visuomenės skriaudas ir reikalus ir vietinės vyresnybės mindomas žmonių teises, Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas turi vilties, kad Augštoji Taryba teiksis įsiviezdėti į tikrą dalykų stovį, pataisydinti kas yra bloga ir duoti galimybės lietuvių visuomenei kultūros gyvenimą plėtoti.

Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto prezidiumas:
Pirm. **D-ras D. Alseika,**
Nariai: **Kun. V. Zajančkauskas**
Kun. K. Čibiras.
Sekretorius **St. Kairūkštis.**
Vilnius, 1923 m. rugsėjo 1 d.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

25 Metų Praktikos Specialistas

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų sutrimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYS! VYRAI!

Išegzaminuojame Dykai

Nusilpimu sergą ir be vilties išgyti žmonės gydomi asmeniškai. Nieko jums neknainuos ateit išegzaminuot per Dr. Zins. Gydymo kainos — žemos.

Dr. ZINS

110 EAST 16th ST.

TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto ki 8 vakare
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 val. popietų

Į LIETUVĄ ANT S. S. LEVIATHAN

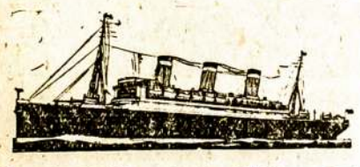

Greitas ir Puikus Jurių Milžinas-Laivas

Jeigu norite laukyt Lietuvą šias Kalėdas arba pakviest šeimyną iš senos Tėvynės, negalite pasirinkt greitesnį, didesnį arba puikesnį ir smagų laivą kaip Leviathan, Jurių Milžinas, negalite gaut daugiau už pinigus: dideli kambariai, atskiri kambariai poroms arba šeimynoms dideli dėnys, socialės svetainės, puikūs ir įvairūs valgiai, tarnų mandagus patarnavimas ir visoki patogumai. Ir keliaujate po priežiūra Suvienytų Valstijų Valdžios.

Tą patį patarnavimą ir patogumą gausite ir ant kitų greitų, didelių S. V. Valdžios laivų. Keliausite per Southampton arba Bremen, iš kur šios linijos agentai prižiūrės saugią kelionę į namus.

Del trečios klesos kainų ir kitų informacijų rašykite: —

UNITED STATES LINES

45 Broadway, New York City

Lokaliai Agentai visuose miestuose.

Valdantieji Operatoriai del

UNITED STATES SHIPPING BOARD

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ČIA TALPINAMA ŽINIOS IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO IŠIMTINAI. RAŠOMA MŪSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ĮVAIRŲ JUDĖJIMĄ

CHICAGO, ILL.
Simano Daukanto Dr-ja gyvuoja. Rengia apvaikščiojimą.

"Vienybės" 79 nr. "Tarkos" skyriuje teko patėmyti paminėjimas, kad Chicagoje 1898 m. buvo susitvėrusi Simano Daukanto Dr-stė, bet kun. Kriaučiūnui jos įstatus pertaisius ir sugadinus, ši draugija pakrikusi. Tas nėra teisybė.

Teisybės, kad S. D. draugija turėjo didelį vargą, nes tada tautiškų draugijų mažai tebuvo ir joms sunku buvo prieš persekiojimus atsispirti. Kun. Kriaučiūnui įstatus pertaisius į labai "šventus," įvyko kova: vieni už kunigą, kiti eiti šalin. Didžiuma balsų viršijo, kad išeiti iš parapinės svetainės ir laisvai gyvuoti be kunigo patarimų.

Tokiu būdu S. Daukanto Dja Chicagoje ir šiandien dar gyvuoja. Turi narių 300 ir išdėpinigų $6,250.00. Turi didelį knygyną vertės $600, kur nariai naudojasi knygomis ir švietiasi. Laiko susirinkimus kas 1-mą nedėldienį mėnesio Mark White Square Draugija veikkas metas pamini S. Daukanto gimimo dieną. Šiais metais atsibus S. Daukanto apvaikščiojimas Spalio 28 d. "Mildos" Svetainėje.

T. S. Janulis,
Pirmininkas

BALTIMORE, MD.
Darb. Sąjungos prakalbos

Rugsėjo 30 d. Liet. parap. svetainėj buvo prakalbos. Kalbėjo kun. Kemėšis. Vedė vakarą pil. Čeplinskas. Parapijos choras, po vadovyste vargonininko p. Grajausko sudainavo tris daineles. Viena ir man patiko: "Kelkis, lietuvy."

Kun. Kemėšis visą veik prakalbą tęsė "nušviesdamas" darbininkų reikalus ir nurodydamas, kad darbininkus nuo jų vargų jokios unijos nepaliuosos o tik paliuosuos darbininkų kooperacija, kurią turi sutvėrusi Darb. Sąjunga ir laikraštis — "Darbininkas," jai yra už organą. (Matyt, kad reikalinga paramos laikraščiui). Ragino remt laikraštį, kuris, sako, gina grynai darbininkų reikalus. Taipgi apibrėžė kooperacijų padėtis, nurodydamas jų geras pasekmes; ragino bei kvietė pri sidėt su šėrais. Šiaip sakant kalba buvo švari — ir žingeidi, ypač tuomi, kad ragino pabust iš miego ir atidaryt savo akis. Tas mumis patiko, nes kitaip ir neturės būt, kaip tik mes turėsime atsidaryti akis ir pamatyt savo visus geradėjus ir piktadėjus; ko turėtų visi mulkinami ir skriaudžiamieji apsisaugoti, kad po laiko nesigraudintų. Pati dainelė "Kelkis, lietuvy!" pasako, kad reik keltis.

Broliai ir sesers, kuomet keliamės, tai turime keltis ant syk iš viso patalo; nes jei sutingę keliamės, tai ir vėl prigulam ir užsnūstam, delto tai ir pavėluojame į reikalingą darbą.

Ant. Kurelaitis.

WILKES BARRE, PA.
Šis tas iš mūsų politikos

"Vienybės" Nr. 80 tilpo korespondencija apie rinkimus į miesto burmistro vietą, tik buvo neaiškiai p. Unijisto aprašyta.

Kun. Paukštis dirbdamas už kandidatą Laning Harvey niekuomi neprasižengė prieš Romos dogmas; nors p. Harvey yra protestonas ir masonas, bet jis yra milionierius ir turi didelius plotus žemės; kuomet Š. Trejybės parapijoj kilo klausimas, kur gauti žemės naujoms kapinėms, visi suko galvas, kaip ir kur gauti ir kiek reikės mokėti už žemę. Kun. Paukštis prašė parapijonų nenusiminti ir palikti jam bei komitetui tą klausimą. Parapija ir paliko.

Gavo plotą žemės visai už dyką šalia senųjų kapinių, lygiai tokį, kokis buvo senose.

Antra auka — gavo namus ant Harvey's Lake už dyka — ne kun. Paukštis, bet parapija.

Del žmoniškumo kun. Paukštis ir prašė visų tų parapijonų, kurie gali balsuoti, kad balsuotų už Laning Harvey į miesto burmistrus; čia kaip tik ir atsilygino geru už gerą; o Harvey vistiek negavo kandidatūros.

Daniel L. Hart yra iš airių kilęs, bet yra laisvamanis; nepriguli niekur ir yra teisingas vyras. Jis eina su liaudžia ir yra priešingas "šmurgui" (blue laws"), per kurį tūli nori viską šventadieniais uždaryt. Daniel L. Hart yra taipgi turtingas, nes turi apie 20 namų vertės $250,000, taipgi turi kitatiek šėrų bankuose; tai nėra jau biednas. Tačiaus jis daug gero lietuviams padaręs: 5 lietuviai policistai yra po juo. Lietuviams viską, kas reikalinga, nėra atsakęs; paveizdan, pernai lenkai ir nekurie velšiai norėjo sustabdyti Lietuvių parodą, būk nedėlioje yra rengiama, Padėkavonėms S. V. už pripažinimą; čionai D. L. Hart atsakė aniems, kad lietuviai eis gatvėms ir duos visą policiją, kas ir buvo padaryta.

Daniel L. Hart liks vėl ant burmistro, nes jo oponentas, Charles N. Loveland yra "šmurgo" šalininkas, kurį remia keletas kvailų pastorių velšiškos bažnyčios. Užtikrinu, kad kun. Paukštis ir visi parapijonai balsuos už Daniel L. Hart 6 d. Lapkričio, nes tai yra žmonių kandidatas ir darbo žmonių.

Reporteris.

MILLINOCKET, ME.
Lietuvis nuveikė francus. Bylos ir kitos bylos.

Tūlas lietuvis, F. G., jau senas žmogus yra vedęs svetimtautę sau už moterį, kuri biskį supranta lenkiškai. Gyvenimo vieta jų yra miške, kur turi mažą savo grytelę su sklypeliu žemės, iš ko jie abu ir maitinas. Kaip žinoma, čionai aplinkui yra daug francų ateivių kolonistų. Taigi šie francai pradėjo leisti į to "pūstelninko" lietuvio daržus savo karves, kurios jam daug žalos pridarė. Jisai perspėjo porą kartų francus, kad neleistų karvių ir nedarytų jam žalos, bet tie neklausė ir pasityčiodami dar daugiaus leido. Delto sykį kaip tik francų karvės atėjo į daržą, lietuvis pasiėmė šautuvą ir nušovė tris karves ant savo žemės, Francai tuojaus puolėsi į teismą, bet viskas buvo veltui, — lietuvis senis likosi išteisintas, o francams likosi tik pasimti savo užmuštąsias karves.

Dar kitas atsitikimas iš lietuvių gyvenimo.

Mūsų miestelio šerifas deputatas M. Gates su savo broliu policmanu vežėsi į miestą Baugorą du lietuviu, Kurus, į augštesnį teismą. Bet štai ant kelio patiko juos visus nelaimė: vežimas apvirto ir tapo sužeisti; du lengviaus sužeisti, bet moteris buvo sunkiai sužeista. Dabar moteris padavė skundą ant paties šerifo ir reikalauja atlyginimo už sužeidimą. Berods apkaltintieji lietuviai Baugore užsimokėjo suvirs $300 bausmės už priėmimą į savo gryčią girtų vyrų ir leidimą jiems gerti. Bet policmanas gulį ligoninėje su sužeista koja!

O štai dar vienas prietikis.

Du lietuviai pusinteligenčiai, V. V-nis ir A. K-mas, vienas Trockio rėmėjas, o kitas Markso, ir abudu gerai "apsišvietę" munšaino įstaigose; tas įstaigas belankydami abudu buvo tapę geri draugai. Vieną šventadienį gerai "apsišvietę" pradėjo ginčytis "už principus" pagaliaus ir susipešė. Marko rėmėjas apgalėjo trockinį (bolševiką), parmušė jį žemėn ir stipriai suspardė jo veidą, kuris tuojaus ir buvo nuveztas pas gydytoją lopyti veidą. Į trečią dieną buvo teismas. Čia Markso sūnus užsimokėjo $63 bausmės už tvarkos ardymą ir $50 už supurvinimą bolševikui siūto; gi bolševikas parsinešė namon skausmus ir užputusias akis. Taip tai nelaimingai išėjo "apšviestų" draugučių ginčas.

Vargo Matęs.

"Vienbyės" šėrai kįla, nes laikraštis eina tris kartus savaitėje. Nusipirk nors vieną šėrą. Vienas šėras 10 dolarių.

Senimu — GRAŽUMAS — JAUNYSTĖ — Dabar

Jūs galite atrodyti daug jaunesniu, negu atrodote dabar, kada jūsų veidas pradeda raukšlėtis, išblykšti ir susenti. Bile jokia jūsų nosės iššiūra gali būti pataisyta. Nulinkusios nusys gali būti irgi pataisytos. Raukšlės nuo veido, kaktos ir antakių galima tuoj prašalinti. Taipgi su didžiausiu pasisekimu gydau vyrus, moteris ir vaikus, nes esu mokslus baigęs Europoj ir turiu 28 metų patyrimą. Susikalbėti galite angliškai, rusiškai, lenkiškai ir vokiškai. Ofiso valandos: darbo dienomis nuo 9 iš ryto iki 7 vakare; nedėldieniais nuo 9 iki 3 po pietų. Reikalaukite knygelės. Pats daktaras duoda visas gyduoles ligoniui.

Senimu — DR. G. BUKKI — Dabar

58 East 93rd St.
New York, N. Y.

THE POPULAR REMEDY SANTAL MIDY CAPSULES BEWARE ALL SUBSTITUTES

PUSLĖS UŽDEGIMAS

Apsaugok Sveikatą

SAN-Y-KIT

Profilaktas vyrams, geriausia apsauga po užsikrėtimo. Didelė triūbelė 35c. (Tarba (4's) $1.

Visose aptiekose ar San-Y-Kit Dept. A. 92 Beekman St. New York

Prašyk aprašymų

Brooklyno ir Apylinkės Žinios

"Vienybės" Adresas: 193-197 Grand Street, Brooklyn, N. Y., Telefonas: 2427 Greenpoint

PASKUTINĖS REGISTRACIJOS DIENOS

Šį šeštadienį Spalio 13 d. užsibaigia piliečių registracija balsavimui. Registracijos valandos bus pradėjus nuo 7 val. ryte iki 10 val. vakare. Kurie neužsiregistruos, tie negalės balsuoti ateinančiame Lapkrity. Be to, kurie šiemet neužsiregistruos, tie negalės dalyvauti kandidatų pastatymo primarijose pavasarį ir rudenį 1924 m.

Naujiems balsuotojams šiemet daroma rašto išbandymai, kuriuos daro mokyklose tam tikri Boards of Regents. Yra parenkama 100 žodžių, ant kurių pasirėmus užduodama devyni paprasti klausimai. Jeigu tuos naujas pilietis atsako, tai gauna certifikatą, kad gali registruotis.

Šiemet registracija eina labai išlėto ir dar ketvirtadieny sakoma buvo užsiregistravusių mažiau ant 62,000 už 1922 m.

Republikonai šiemet labai nusigando delto, kad jų partijos piliečiai daug lėčiau už demokratus eina registruotis. Todel lyderiai pasileido po savo distriktus raginti savuosius prie registracijos.

LIET. KRAŠTŲ VADUOTĖS KOMITETO PINIGAI PASIŲSTA ŠAULIAMS

Šiuomi pranešu, jogei Spalio 11 d. pasiunčiau Lietuvos Šaulių Sąjungai į Kauną paskutinius pinigus, kurie buvo pas mane, kaipo Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto iždininką likę. Viso buvo likę $47.00, kas atėmus persiuntimo lėšas padarė apie 450 litų. Kad padarius lygią sumą $50.00 pridėjau dar nuo savęs auką, ir tokiu būdu, išemus persiuntimo lėšas pasiūsta 470 litų.

Jonas Beržietis,
L. K. V. K. Iždininkas.

Nuo Redakcijos. Šitas komitetas buvo pirmiausiai sutvertas tautininkų liberalų srovės Bet dabar jo vardą pasisavino klerikalai ir tuo vardu renka aukas. Kur jie tas aukas siųs, dar nežinoma. Bet šiuomi publikai primenama, kad jeigu kas norės tikrai Lietuvos kraštų atvadavimui dėti aukų, tai jos bus galima dėti tiktai per šį komitetą, kurio iždininku yra pil. Jonas Beržietis. Šitas komitetas, nors klerikalų pasisavintas vardas, vienok tebėra nelikviduotas ir tautininkų liberalų srovėje. Pinigai galima priduoti arba komiteto pirmininkui, pil. A. Mikalauskui arba iždininkui J. Beržiečiui. Galima jiems perduoti ir per "Vienybės" Redakciją.

J. BABRAVIČIUS DAINUOS VICTROLA REKORDAMS

Gauname žinių, jogei garsus lietuvių operos dainininkas, p. J. Babravičius, turėjęs savo paskutinį koncertą Chicagoje, šiomis dienomis atvyksta New Yorkan. Jisai esąs užkviestas Victor Record kompanijos įdainuoti lietuviškų dainų į Victrola rekordus.

A. KVEDERAS ATVYKSIĄS BROOKLYNAN

Brooklyniečiams jau senai žinomas A. Kvederas, kaip mums praneša, ketinąs vėl atvykti Brooklynan, kur užimsiąs vargonininko vietą kun. N. Petkaus parapijoje. Todel Brooklynas dar pasidaugins vienu chorvedžiu.

LIETUVIAI VEDASI

Juozas Tyla, Jersey City, N. J. su Ieva Kazlauskas, 429 Grand St.

PRAKALBOS IR AŠAROS... KUNIGĖLIŲ PARTIJAI

Spalio 9 d. kun. Kodžio parapinėj svet. buvo prakalbos, surengtos neva varde Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto (kurio vardą klerikalai pasivogė nuo tautininkų ir dabar mat daro savo partijai biznį). Žmonelių susirinko kokis 30. Prakalbų vedėjas Gineika, atidarydamas, pasakė, kad buvę kviesta ir daugiau kalbėtojų, tik jiems nepribuvus, pakalbėsiąs vienas už visus p. Šimutis: viena kaipo "Garso" redaktorius, o antra — kaipo L. K. V. K. pirmininkas. Šisai vyrukas kalbėjo ir stengėsi būti labai karštu, net verkiančiu. Potam buvo rinkta aukos, kurių surinkta $24.30. Jos būsią pasiųstos Šauliams.

Ar jos tačiaus bus tenai pasiųsta, tai reikia abejoti. Rodos jos bus pasiųstos klerikalų centran, o iš ten — tai jau kaip Dievas duos. Daug taip aukų nuėjo ir jokių atskaitų dar nesimatė, apart klerikalų partijos reikalams.

Priėmė ir rezoliuciją, kuria, girdi, pasiųs Tautų Lygon. Abejotina, begu jie siųs kur tą rezoliuciją, nes kogi ji verta iš 30 žmonių, o ne iš platesnės visuomenės? Kad klerikalai dir btų išvien su visais lietuviais, tai būtų daug vaisingiau. Bet dabar mat eina jų "kryžių vajus", tai reikia pasinaudoti.

Ateivis.

GRĘŽIAMA IŠ VIDAUS

Tūlas Kuršėnų Studentas pradėjo "gręžt iš vidaus" Remeikos bažnyčią. Tam tikslui jis kas nedėlia, kaip geriausias katalikas, atsilanko į bažnyčią meta po dešimtuką, akyliai tėmija kaip "nušašusiomis lūpomis katalikai" bučiuoją mūkas, kaip kunigas kas nedėlia džiūstąs ir pinigučius kolektuojąs, ir tam panašiai.

Akyva, katras pirmiau iš bažnyčios išsigręž: ar kun. Remeika, ar Kuršėnų Studentas?

Ha-ha.

Lietuva laukia Lito — Pilno neapkarpyto. Per "Vienybę" jį siūskit —

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau savo tikros sesers Onos Skystimienės (Maraičiūtės), kuri gyvena jau apie 20 metų laiko New Yorke ir jo apielinkėje. Iš Lietuvos paeina iš Rudos kaimo, Gižų parapijos, Vilkaviškio gmino ir apskričio. Turiu labai, labai svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti kuogreičiausia. Tavo sesuo: — **Magdė Masaičiūtė-Popienė, 1300 Hamilton Ave., Cleveland, Ohio.** (88

Paieškau Aniukos Valatkutės, Onos Onos Valatkutės, Vinco Valatkos ir Jono Valatkos. Jie visi paeina iš Jiezno parapijos. Visi tie Valatkos jau ilgokas laikas kaip gyvena Amerikoje. Kurie apie juos žinote ar jie patys maloněkite atsišaukti, nes yra svarbus reikalas. Aš paeinu iš Sobovos Kaimo. Taipgi paieškau Martino Nanartavičiaus. Mano adresas: Magdalena Levanavičiukė, 105 Greenpoint Ave., Blissville, L. I. (89)

Paieškau partnerio į kriaučių biznį. Turi būti prityręs kriaučius. Geram žmogui yra gera proga tapti biznieriu už mažų kapitalą. Atsišaukit į "Vienybės" ofisą, party J.

Reikia Darbininkų

Reikalingas geras kriaučius, ant kostumersko darbo, kuris žino visą darbą gerai. Darbas yra nuolatinis ir geras. Užmokestis geras. Atsišaukite: **J. r Butkere, Locust Pearl St., Lockport N. Y.** (90

Įvairūs Pardavimai

PARSIDUODA FORNISIUS

Parsiduoda 5 kambarių rakandai

Rakandai visi vidutinės vertės ir beveik nauji. Sykiu su rakandais galima nusisamdyti ir tuos kambarius. Parsiduoda todel, kad savininkas važiuoja į kitų tolimą miestą. Atsišaukite: **A. Svinkunas, 760 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.** 88)

Parsiduoda Grosernė ir Bučernė

Biznis labai geras ir nuo senai įdirbtas. Parduosiu labai pricinamoms išlygoms. Priežastis pardavimo, turiu du biznius, ir negaliu apsidirbti, o samdininkų stoka. Atsišaukite: **Jonas Spurga, Port Jefferson Sta., Port Jefferson, L. I.** (89)

Parsiduoda Player Pianas, 60 rolių, vertės $800 už $260. Upright pianas vertas $400 už $85; Graamofonas su rekordais vertės $150 už $50 ir daugiau lietuviškų rolių del pianų pas **Jonas B. Ambrozaitis, 560 Grand St., palei Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Phone Stagg 6262.** (90

TĖMYKITE!
Parsiduoda Namas ir Biznis Grosernė ir Bučernė

Lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Priežastis, savininkas išvažiuoja Lietuvon. Platesnių žinių kreipkitės į Lietuvių kavos išdirbystę **Rose Coffee Co., 211 No. 6th St., Philadelphia, Pa.** (95)

Parsiduoda dvi photo studijos pirmos klesos. Atsišaukit į **187 Grand St., Brooklyn, N. Y. G. M. Kanton.** (86)

Tel. Greenpoint 5812

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave., kampas N. 4 St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12. val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val.

R. JOHN UREVICH
Counsellor at Law
Lietuvis Advokatas
60 Wall St., New York.
Tel. Hanover 6560

Tel. Stagg 5926.

ANT PARDAVIMO

Turiu daug visokių namų, mūrinių, medinių, cementinių, naujų ir senų, didelių ir mažų, pigių ir brangių visuose kraštuose: Brooklyne, New Yorke, Maspethe, East New Yorke, Ridgewoode, Jamaica, Richmond Hill ir dar kitur. Taipgi turiu ant pardavimo visokių farmų, lotų ir biznių. Minėtus dalykus pirkėjai ir pardavėjai meldžiu atelkite pas mane.

PAUL J. KYRIUS,
Real Estate Broker,
138 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAS

Pūslės, inkstų ir vidurių netvarkės ra trys organai ką kalti žmonių mirnume labiau negu visos kitos priežastys sudėtos į krūvą. Skausmai, nutimas nuovargio, išbudimas nakty, ilpnumas, nervišku mas, greitas pasėjimas, yra šių netvarkių pasekmės. Dr. Landis, 140 E. 22nd St. tiki, kad turįs geriausiai aprūpintą ir modernišiausią medikalinį ofisą del greito pasisymo šitų netvarkių. Pavelyk jam ikratyti nuo jūsų nervų, šlapinimosi - kraujo bėdas. Jis pirmiau buvo nas N. Y. Board of Health ir daugeo ligonbučių, ir turi 30 metų prityimo, etc. Prašoma jį remti. (104)

LIETUVIŠKA AKUŠERKA

Marijona Tamkienė
prie palagų ant pareikalavimo dieną ar naktį, taipgi ir nedėldieniais. Darbą atlieka atsakančiai už prieinamą kainą

30 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6731

Tel. Stagg 9067.

MAY LEE BEAUTY SHOPPE
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.
VYRAMS IR MOTERIMS

Nagų Dailinimas	Odos Gydymas
Trinkimai	Plaukų darymas
Masažai	Plaukų dažymas

Ekstra nereikia mokėti už atstartis per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviškai

ATDARA VISĄ RUDENĮ

Valcius, One ir Two Step, Fox Trot ir kiti šokiai. Devynios privačios lekcijos $4.00. Atdara vakarais ir Sekmadieniais.
MRS. EISEMAN'S PRIVATE DANCING SCHOOL
1106 De Kalb Ave.
Brooklyn, N. Y. arti Broadway

Tel. 2851 Greenpoint.

JUOZAS LEVANDANCKAS
GRABORIUS

Laidotuvių Vedėjas ir Laisniuotas Išbalsamuotojas
272 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Notary Public

Tel. Stagg 3523

RAPOLAS KRUČAS
Fotografas
499 GRAND STREET
kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 5753.

TĖMYKIT ŠIA VIETA!
Kulbok ir Booth
AUTORIZUOTI PARDAVĖJAI
— HUPMOBILE AUTOMOBILIŲ —
— DEL KINGS APSKRIČIO —
128—134 GRAND ST. KAMPAS BERRY ST.
BROOKLYN, N. Y.

Tavo Fotografiją
nutraukiame
DYKAI
Jums iš kalno nereikia mokėti jokių pinigų. Ateikite ir persitikrinkite.
G. M. KANTON
Artistas ir Fotografas
Paveikslus traukia dieną ir naktį
187 Grand St., Brooklyn, N. Y.

EKSTRA *EKSTRA*
SVARBI NAUJIENA!
Tik ką gautas didelis transportas visokios rūšies saldainių, iš pirmutinio Lietuvos saldainių fabriko "Birutės", Šiauliuose.
Šiuomi pasiūlau visuomenei nusipirkti šių saldainių. Vienas svaras geriausios rūšies saldainių su prisiuntimu į namus prekiuoja vienas dolaris.
Krautuvininkams ar šiaip perkantiems nemažiaus kaip 5 svarus duodu už "wholesale" preke.
— Antrašas: —
JOSEPH GINKUS
499 Grand St., Brooklyn, N. Y.

OSVALDAS KIBURIS
UŽEIGA
yra geriausia East New Yorke, kurioje kiekvienas ras skanius valgius, užkandžius ir draugišką užėjimą. Prašome nepamiršti atsilankyti pas —
OSVALDĄ KIBURĮ
885 GLENMORE AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(East New York)

GERĄ SKRYBELĘ, AR TIK SKRYBELĘ?
MANHATTAN SKRYBELĖS
Yra Geros Skrybelės

Jos geriau mados prisilaiko, puikiau padirbtos, gražiau aptaisytos.
Kaip geras garnitūras ar bile kuris geras daiktas -- jos geriau tau patinka ir patinka ilgiau.
Ir paskutinėse jų nešiojimo dienose jos nepraranda tų "linijų" ir tos "išvaizdos" kuri nuo pat pradžių Jus pritraukė.
Jų gražybės dvasia įdirbta į parinkčiausias madas — o ekspertai žinovai jamžina ir tą dvasią ir madą.
O Vienok Jos Kainuoja Tik Po
$3.00, $4.00, $5.00
Manhattan Hat Stores
230 GRAND ST. 479 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

Frano Stankūno
— KONCERTAS —
Įvyks Nedėlioj, 21 d. Spalio (Oct.), 1923
—•—: AMALGAMATED TEMPLE :—
(ARION HALL)
17—27 Arion Place, Brooklyn, N. Y.
Pradžia 6-tą val. vakare. — — — — — Įžanga $1,00, 75c. ir 50c.

M. ČESNAVIČIUTĖ — Soprano, kuri dainuos šiame koncerte
Dalyvauja dar: A. E. Salaveičikiūtė, mezzo-soprano iš Bridgeport, Conn.; ir K. J. Kriaučiūnas, įžymus dainininkas.
PO KONCERTUI BUS ŠOKIAI PRIE PUIKIOS ORKESTROS
Tikietus galima gauti "Vienybės" Ofise.

Kelrodis: — Važiuojant Broadway eleveiteriu išlipkite ant Myrtle Av. ir eikite du blokus atgal į Williamsburgho tilto pusę. Galima važiuoti ir Broadway ar Bushwick Ave. karais iki Myrtle Ave.

KAINOS NUPIGINTOS
Ant Visų Vienos Pusės
RED SEAL VICTOR REKORDŲ

Didelis Pasirinkimas iš Esamų Kolekcijų
Pilnas Sandelis Naujų Abipusių Red Seal Rekordų
Pilna eilė kitų VIKTROLŲ MODELIŲ
Sąlygos Prieinamos
Modelis No. 210 Kaina $100
Išmokant $8 kas mėnuo
GRAHAM TALKING MACHINE SHOP
75 Graham Avenue
Brooklyn N Y

GERI ČEVERYKAI!

Žiemai ateinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikinti Jūsų kojoms gerus čeverykus taip, kad dėvint busite apsaugoti nuo keleto nesmagumų; nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo-gislų kojose, ir prie to, nuo kojų šalimo. Užganėdinimo delei, mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su vėliausios mados visokios rūšies drūtai padarytais čeverykais; Vyrams, Moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai garantuojame drūtumą padaryme. Pigiau parduodame negu kitur. Reikalui esant prašome atsilankyti pas mus: —
Progress Shoe Co.
LIETUVIŲ ČEVERYKU KRAUTUVĖS:
197 GRAND ST., VIENYBĖS NAME BROOKLYN, N. Y.
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I., N. Y.
175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

VIENYBES KAMPELIS

A. B. STANKEVIČIUS
"Vienybės" Įgaliotinis.

IŠ KELIONĖS PENNSYLVANIJOJE

(Tęsinys)

Scranton, Pa. — Besidarbuojant Pennsylvanijos valstijoje su "Vienybės" reikalais, čionai sutikau kultūrą daug žemesnę negu tarp fabrikų darbininkų. Bet sutikau ir gana kultūringų, inteligentiškų ir draugingų žmonių. Galima sakyti, kad mažai kurioje kolonijoje neįsigijau draugingo užjautimo. Jeigu kur ir tekdavo užeiti kiek šiurkštesnių žmonių, tai daugiausiai delto, kad man nebuvo progos su jais ilgiau pagyventi, susiprasti ir plačiau išsikalbėti. Atsimenu, kada pareidavo kalbėti apie Lietuvą ir aš aiškindavau iš savo patyrimų Lietuvoje, tai reikdavo save labai įtemptai laikyti; reikėdavo žmogui, priešingai nusistačiusiam, išaiškinti, kad jisai klysta ir neturi tikro supratimo, kad jisai yra suklaidintas ir kitų nuomonėmis graibstosi niekinime savo tautos, savo šalies ir tuomi žymi pats savo veidą su panieka. Žinoma, man gyvenant Lietuvoje apie pusantrų metų ir turint artimus ryšius su valdiškais aparatais, turėjau progą pažinti naująją Lietuvą ir jos žmones netik iš veido, bet ir iš jų, taip sakant, alsavimo. Tokiu būdu negalėjau iškęsti girdėdamas tokias melagingas provokacijas, kokias mėto ant šalies ir valdžios mūsų supuvusi ir išgaminė spauda, kontroliuojama Lietuvos priešų — rusų ir lenkų.

O tokių atsitikimų tekdavo susidurti. Čia privesiu, kaip man prisiėjo reaguoti net į tokios Clare Sheridan šlamštus, kuriuos ji paleido amerikonų laikraščiuose.

Vieną rytą aš pribuvau "Vienybės" Skyriaus raštinėn, — Scrantone. Dar buvo gana anksti rytmetis ir aš dar buvau neišėjęs į darbą. Tuomtarpu pri buvo ir skyriaus vedėjas, pil. Klinga. Atėjus laišknešiui, pil. Klinga paima laikraštį, skaito ir perskaitęs man sako: "štai straipsnis, kuris visai priešingas tavo išvadoms apie Lietuvą." Girdi, klausykis: jisai skaito, o aš išpūtęs ausis klausausi. Tai buvo laikraštyje N. Y. World iš New Yorko, idėtas provokacinis straipsnis, su gana ne švarum antgalviu ir redakcijos pridėtu labai prielankum straipsnio turiniui. Čionai buvo taikoma įkalbėti savo skaitytojams, kad tikėtų tam straipsniui, prie 15 dar keletas šmeižtų buvo nurodoma, kaipo "faktai" patvirtinanti šitą straipsnį. Kaip žinome, šitas straipsnis buvo rašytas žinomos žydų agentės, Clare Sheridan. Klinga perskaitęs balsiai visą straipsnį, klausė manęs: ką aš dabar turįs sakyti? Aš visu pirmu pastebėjau, kad esu tikras, jogei šis straipsnis yra paruoštas provokavimui ir kenkimui Lietuvos politikoje ir visai lietuvių tautai. Jeigu ne, tai galį būti korespondentės silpnumas; ji atvažiavusi Kaunan pataikė pasigauti kokį valstybinį niekšą, kuris taip žioplai ją painformavo, o ji atliko savo darbą.

Pasirodė, kad aš teisingai permačiau dalyką, nes aš žinojau, kad tame straipsnyje nebuvo teisybės nė už vokišką markę. Delto aš ir užginčinau visą straipsnį. Jame matėsi, svarbiausiuose sakiniuose, didžiausi melagystė. Podraug aš patėmijau aiškią provokaciją ir pačiame vertime, nes buvo versta lietuvių kalbon redaktoriaus tokio laikraščio, kuris tik ir užsiima provokacijomis ir šmeižimais Lietuvos valstybės ir viško, kas yra lietuviška. Daugumoje vietų pil. Klinga sutiko su mano nuomone, kitose vietose dar buvo pas jį abejonė.

Tik vėliaus visi tikrai atsižinojome teisybę, kuomet mūsų sveika spauda išaiškino to straipsnio prasmę ir patvirtino mano ginčų teisingumą.

Su tokiu ir tam panašiais klausimais man teko turėti ginčus Pennsylvanijos valstijoje. Blogiausis dalykas būna susidurti su fanatikais; tie visai nesutiko su mano nuomone. Žinoma, jie yra persisiurbę taktika iš mūsų išgaminės spaudos ir jų dvase yra aprieta kruvinojo "rojaus" idėjomis, kurios, vardan darbininkų gerovės ieškojimų, tiek daug privaisė mūsų tautoje išgamų ir dvasiškų ligonių. (Dar bus)

A. B. Stankevičius,
"Vienybės" Įgaliotinis.

GERBIAMŲ AMERIKIEČIŲ ŽINIAI

Po daug visokio vargo, pasisekė Vyriausiam Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui atvalnyti Klaipėdos Kraštą nuo okupantų ir priglausti prie motinos Lietuvos. Bet tai tiktai paviršutinis išvalnijimas, vienok liko beveik viskas toj pačioj tvarkoj. Vokiškoji kalba dar vis tebėra viešpataujanti kalba, mokyklose tebemokina vien vokiškai. Bažnyčia dar neatskirta nuo Prūsų ir nuo Karaliaučiaus konsistorijos, ji tebevaro vokiečių užvestą vokietinimo politiką. Kunigus stumė grynus vokiečius iš Vokietijos į mūsų kraštą, ir jei mums pasiskė kokį vieną kunigužį už tai tokį išsitarimą: "Mes po vėliava juodai-balta-raudona visą svietą apgalėjome, mes ir vėl visą svietą apgalėsime ir mes ir ant Klaipėdos Krašto vėl ponavosime. Tie, kurie šiandien šio Klaipėdos Krašto valdonai pastojo, bus ugne, ir kardu iš čion išvaryti ir Klaipėdos Kraštas vėl bus vokiškas per ilgus amžius", met jį apkaltinome ir išvarėme į vaterlandą, tuojaus vos kelis mėnesius ten išbuvus. Štai, mūsų kunigužis jau sugryžęs; Lietuvos valdžia savo malonę išrodė ir pavelijo jam, netik vienam, bet dar ir kunigužio tėvukui, kuris taipgi kunigužis, grįžti atgal į Klaipėdos Kraštą ir ten vokiškas dūšias vesti į sengermanų Valhalą (Rojų). Parašai ant gatvių, ant iškabų, kokie buvo vokiški, ir tebėra. Taipgi reikia pasirūpinti mūsų broliais ("120 tūkstančių") dar po Vokietijos okupacija bevargstančiais. Tam viskam reikia darbo. O darbai ir darbininkai turi būti apmokami. Bet mums dovanotus ir atiūstus pinigus apie 50,000 litų priėmė p. Smetona, būdamas Lietuvos Įgaliotiniu Klaipėdoje ir juos pavedė kanauninkui Tumui del Rytų valnijimo. O mes jau tiktai mažą dalelę nuo tų 50,000 litų teatgavome. Sukilėliams sukilimo metu pritrūko netik aprėdų, bet ir arklių del gurguclio vežimo. Gelbėjimo Komitetas paskolino 20,000 Litų arkliams nupirkti, Arklius po sukilimo pasisavino intendantūra, bet 20,000 litų mums ir neatiduoda. Visi prašymai lieka ir nėra pabojami. Dabar, jei Gelbėjimo Komitetas norėtų toliau veikti, tai reikėtų bent tarnautojams algas užmokėti, o dabar tai kai-kurie tarnautojai jau už 7 mėnesius jokios algos negavo ir norėdami išlikti gyvi, turės darbo kitur ieškoti, o apleisti Gelb. Komitetą. Taigi Gelb. Komitetas tikisi, kad amerikiečiai, sykį savo stipria pagalbą del išvalnijimo krašto, suteikę, jie ir dabar neatsisakys savo pagalbos, idant mes atsicktume tai, ko atsiekti troškome, būtent kraštą sulietuvinti, ir atneš savo auką ant lietuviškojo aukuro.

Su širdingu sveikinimu
Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas Klaipėdoj
Martynas Jankus, Pirmininkas.
Jonas Banaitis, Sekretorius.
Jurgis Lebontas.
Vilius Šaulinskis.

Antspauda:

Tikra Lietuviška Duona
kurią kepa
„Garsas" Keptuvė
(Seniausia įstaiga)
Kepa duoną iš ruginių miltų. Taipgi kepame keiksus, vestuvėms ir kitioms pokiliams. Visuomet kreipkitės su užsakymais prie „Garsas" keptuvė. Siunčiame duoną ir į kitus miestus.
W. MASIULEVICH
A. SHRUPSKIS
(Savininkai)
209 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

$15.00 ir augštyn

Balto, žalio ir Raudono 14kt. aukso moteriškų laikrodėlių
Galima gauti mūsų krautuvė
RASHKINIS
ir
VOKETAITIS
141 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD
Savaitinini išplaukimai į
LIETUVA
NEW YORK — BREMEN
ant naujo ir parankaus laivo
"COLUMBUS"
Tai yra didžiausias vokiečių laivas ir vienos klesos kambarėlinis laivai. Pagerinti trečios klesos parankumai. Kreipkitės prie agentų arba į
NORTH GERMAN LLOYD
14—16 Pearl Street
New York

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
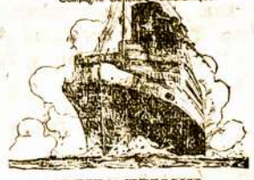
GREITA KELIONĖ
IŠ IR Į LIETUVĄ
France Spal. 10 ir 31 ir Gruodž. 5
La Savoie ---------- Spalio 20
PARIS Spal. 24, Lap. 14 Gruo. 12
Suffren ---------- Lapkr. 7
Lafayette Lapkr. 10.
Francūzų Linija kooperuos perdavime pinigų Jūsų giminėms Lietuvoje ir pasirūpins jų saugiu atvykimu Amerikon.
Del platesnių informacijų kreipkitės pas savo vietinį Francūzų Linijos agentą arba į vyriausį ofisą
19 STATE STREET
New York, N. Y.

CUNARD
AR MANOTE ATSIMTI GIMINES Į AMERIKĄ?
2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą.
Leisk mūsų raštinei Kaune pagelbėti Jūsų giminėms išgauti pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengti į kelionę.
Nereikia laukti del vietos, turintiems Cunard Linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia jūrų kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.
Del smulkesnių informacijų, malonėkite susižinoti su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštinėje.
Cunard Line
25 Broadway
New York

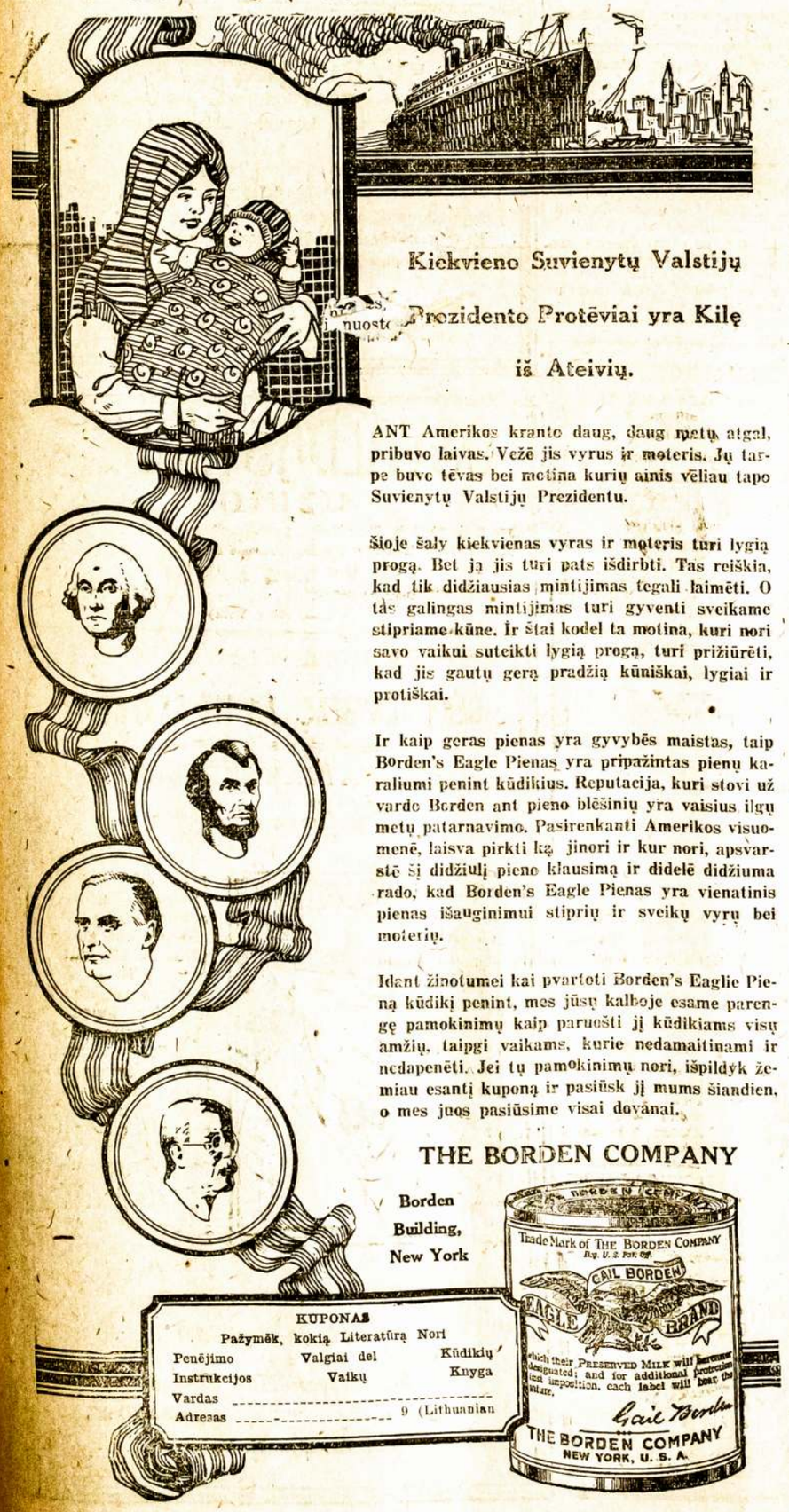

MOTERU SKYRIUS

MYLĖKIM VIENI KITŲ GIMINES

Rašo K. Širvydienė

Dažnai girdėtis, kad jauneve džiai susipyksta beveik iš pirmų dienų savo gyvenimo po vestuvių. Nebūtų įstabu, jei susipyktų už savo reikalus; bet tankiai randa piktumus del niekniekių. Piktumai berods nebūtų didelė naujiena, nes visi žino, kad mergaitė su jaunikaičiu suceina visai svetimi ir jų mintys labai skirtingos. Bet jaunuoliai dažnai susipyksta už tokius dalykus, be kurių visai galėtų apsieiti.

Padėkim sau, pradeda rokuotis del giminių. Pati sako vyrui: tavo giminės man visai ne patinka, jie nemoka apsieiti draugijoje, jie nemoka valgyti ir tt. Žinoma, vyras pasako: kas tau galvoj apie mano gimines? negeresni ir tavo! Na, ir peštynės.

Argi reikalinga giminės vieni antriems prikaišioti? Juk niekas neprašė eiti kur nepatinka, arba vesti kuri nepatinka.

Jei myli merginą arba vaikiną, tai mylėk jos arba jo ir gimines. O jei nemeilės giminės, tai ko ėjai į tokią giminę? Antras dalykas: ar pasiklausi savęs, ar patinki tu vyro arba pačios giminėms? Jeigu visi taip savęs pasiklaustų, tai niekuomet neiškiltų nereikalingi barniai. Nes kiekvienas gyvena sau ir apie save gerai mano; kaip jis supranta, taip jis elgiasi.

Taigi jaunuoliams patartina, kad vienas kitō giminių neprikaišiotų, o tik žiūrėtų savo gyvenimo. Jeigu katro giminės ne patinka, tai pas juos neikit, ir jie neis pas tuos, kurie juos nickina. Jau jei pati visados kalba vyrui apie jo giminių negerumą, o savųjų nemini, tai visai negerai ir tokis gyvenimas bus nenaudingas. Kiekvienam savas yra meilesnis. Jeigu mergina ištekėjusi, nors myli vyrą, bet visaip niekina jo tėvus, brolius, seseris ir gimines, taip kaipgi ji gali būti meili vyrui, jau nesakant apie tėvus ir gimines? Juk kiekvienas žmogus pamislija: kad ir tavo gimines yra ne kaszinkuo atsižymėję.

Tas pats yra ir su vyro pasielgimu. Jeigu, pora suėjo gyveniman iš meilės, tai reikia pamylėti ir vienas kito gimines. Kitaip gyvenimas bus tik aikvojamas ir daug karčių valandų vienas kitam teikiama.

KAIP KUNO GROŽĖ UŽLAIKYTI

Sūraus vandens maudyklė

Laimingi yra tie, kurie gyvena netoli jūrių, nes jie vasaros metu gali dažnai sūriam vandeny išsimaudyti. Tas palaiko sveikatą ir kūno grožę.

Kiekvienas gydytojas jums galės pasakyti, kodel sūraus vandens maudyklės yra naudingos. Druska yra valantis ir gydantis gaivalas; todel pasiplaukius sūriam vandeny, gauname savo odos vikrumą ir išvalome mūsų kūno odos skylutes, prisikimšusias sutromis, kas leidžia laisvai kraujui tekinėti ir daugeli sveikų dalykų apturime.

Bet ką daryti žiemos laiku arba kurie toli nuo sūrių vandenų gyvena?

Nepamirškite, kad turitę namuose maudykle, kokį cėberį, ir galite nusipirkti maišelį jūrių druskos. Suprantama, kad namų maudyklėje negalėsi gerai prasimankštyti, kaip maudanties jūrėse; vienok jeigu užtektinai vandenį užsūdysi, užtektinai jį turėsi šiltą ir vanoje ar cėbery dažnai pasipūškuosi, tai išsimaudysi beveik taip gerai kaip ir jūrėse. Šiltas vanduo leidžia sūrymui įsiskverbti į kūno odą, atidaryti jos skylutes ir išvalyti sutras.

Sūrios vanos patariamos ypatingai žmonėms nervingiems, nes druska netik valo, bet ir ramina. Šilta ir sūri vana dažnai suteikia malonų miegą sergantiems nemigos liga (insomnia). Nervingi kūdikiai taipgi gerai prausti sūriam vandeny. Bet sveikiem ir suaugusiem žmonėm šaltam vandeny įdėjus druskos labai geras vaistas užlaikyti kūno grožę; ji įtempia surambėjusius raumenis žmonėms einantiems senyn ir prašalina kūno raukšlės. Druska suteikia raudonumą išblyškusiems ir pageltusiems veidams.

Todel pasinaudokite sūraus vandens maudyklėmis, kad ir namie būdami.

ŽIEMOS VAKARAS

("Vienybei" rašo L. Tomkutė. Leono Vitkausko prisiūsta)

Vėlus žiemos vakaras. Visur jau žmonės miega, tik toli, prie miško, mažutėj pirkelėj dar šviesu. Atsimenu, rodos, ir šian dien dar matau, kaip stebūklingai išrodė ta pirkelė vasaros va karą.

Kiek grožės buvo aplink!...

Čia žydi įvairių įvairiausiai žiedelėai, o jų kvapas vakaras migla taip ir skleidžiasi į visas šalis; ten baltais akmenims, lyg marmuro stovilais apstatytas, geltonuoja kelelis, o ten, dar toliau, kaip tik kokia žalia jūra, linguoja rugiai, lenkdami nepaprasto didumo savo varpas...

Ir gražu, ir ramu, ir tylu, tik ten krūmuose girdėtis švelnus lakštingalos balsas, tai patinėlis linksmina savo pataitę, po liepa — malonus, malonus šnekučiavimas, tai jis ir ji, vyras ir žmona...

Dabar visa grožybė priklota baltu sniegu ir vien tik šaltas vėjas tai švilpia, tai kaukia, tai staugdamas daužos į pirkelės duris.

Vėjali mano, ką tu taip daužais, ką tu taip veržies į šitą pirkelę? Ar manai sudrumsti ramybę žmonėse, ar manai užšaldyti jų širdis, įskiepyti piktį, išnaikinti pirkelės grožę?

O ne, tu to nenuveiksi!

Žiūrėk, kaip šviesu, gražu, šilta toj pirkelėj.

O koks švarumėlis, nei vienos dulkelės tu ten neišvysi.

Žiūrėk, koks gražus kūdikėlis baltoj lovelėj guli, įsmeigęs į motutę žydras akutes, o jo motutė savo žvilgterėjimu tik skiepia jo širdelėj meilę, ramumą, švelnumą, šilimą.

Tu, vėjali, veltui mėgini ten įsiveržti, — tarp tos motinos ir vaiko nerasi nei mažiausio sau plyšelio.

Žiūrėk, tuč tuojau įeis jos vyras, priilsęs nuo sunkaus kasdieninio darbo. Ji prie jo pribėgs, pasveikins, kaip iš tolimos kelionės sugrįžusį brangiau sį sveteli.

Ji jį pavaišins, ji jį nuramins, ji jam klegės, čiulbės, kaip paukštelis vasarą krūmuose. Jis jos klausysis, klausysis, jis su ja mintimis dalinsis, ir gera bus jiems ir ramu...

Ne čia, vėjali, ne čia, žiaurusis, įskiepti tau piktį, išnaikinti meilės grožę.

Pasuk, vėjali, pasuk, piktasis į didžius rūmus [illegible] linguolių namus; [illegible] ten greičiau per storas sienas įsiveržsi, greičiau sau rasi plyšių...

Lietuva.

Tel. 595 Greenpoint.
Daktaras
J. S. MISEVIČIUS
270 Berry St., B'klyn, N.Y.
Office Hours:
8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

TARKAI

KARUNKA

Apie XX Amžiaus Pradžios paneles

Kas nor šio amžiaus panelėms tarnaut
Ir jųjų malonę kas nori įgaut,
Tas tur jas širdingai mylėt
Ir kas nedėlėlę saldainiais penėt.
Pirmą džiaugsmą panelės gavo,
Kuomet karininkus, manė, prigavo:
Gražioms akimis juos sužavėjo
Ir manė, kad įąsias jie pamylėjo.
Antrą, kaip žvaigždučiai jas glamonėjo
Ir meilius žodelius jomsioms kalbėjo.
Jos amžina meile žada juos mylėt
Ir kur be žvaigždučių, į tuos nežiūrėt.
Trečią, kaip poetai įąsias žavėjo
Ir porų laimužę daiąos lydėjo,
Jos manė čia meilę amžiną surast
Ir karininkėlius visiškai pamest.
Ketvirtą džiaugsmą jos apturėjo,
Kuomet ir poetai jas glamonėjo:
Jos manė, kad jieji tik dainuoti mok,
Niekad nebučiuojas ir niekad nešok,
Bet čia kokia laimė! — jie bučiuoj meiliau
Ir neg karininkai elgiasi švelniau...
Beto jie ir bučkius moka apdainuot,
Tai jiems ir neprašant bučkį reikia duot!...
Penktą džiaugsmą josios pažino,
Kaip valdininkėliai jas užkalbino,
Kitais apsidžiaugus, bus gerai ir jie,
Gal po metų kitų būt ponai koklė:
Jie nors kaip poetai nemoka dainuot,
Bet moka myluoti ir saldžiai bučiuot —
Taigi visa širdžia pamilo jos juos
Ir jau neieškojo laimužės kituos.
Šeštas džiaugsmas įąsias aplankė,
Kaip mandagūs ponai galvas nulenkė,
Prašė dovanoti baltasias rankas
Ir buvusios meilės dalužes menkas,
Mat jos tiek teliko po meilės ilgos...
Kogi dar norėti iš senos panos!
Nes kol jaunos yra nieko negaili,
Kiekviena žavėja, kiekviena meili,
Sekmą džiaugsmą jos tik tada tur,
Kuomet išvažiuoja nuo vyro kitur,
Ar tai į kurortą sveikatos taisyt,
(Nors vyrs to nenori, bet ką čia paisyt!).
Atsimen jaunystėj sapnuotus sapnus,
Vėl puikiai vilioja jos vyrus kitus,
Kol į Abraomą pasą josios gaun
Ir iš šio pasaulio linksmai iškeliaun.
Bet be skausmų nieks negyvena,
Ar paklausi jauną, arba ir seną,
Taip tai ir panelėms prisieina kentėt,
Kaip jasias kas norins nustoja mylėt.
Pirmą skausmą panelės gauna,
Kuomet karininkai mylėt paliauna
Ir kaip jie maloniai kalba su kitoms
Ir nė "Labas rytas" nebesako joms.
Tuomet joms taip ilgu pasauly gyvent,
Sunku vyras gauti, reikia vienai pasent.
Taip pirmasis skausmas spaudžia paneles
Ir į nuskriaustųjų eiles skiria jas...
Antrą skausmą jos tuometu tur,
Kaip poetų dainos krypsta jau kitur,
Apie jų akeles niekas nedainuoj,
Tuomet užsidaro jos savoj sieloj.
Ak, kokia nelaimė! poetas gražus,
Ten kitą vilioja, vaikščioj po kalnus.
Jai skambės jo kanklių skardieji balsai,
Šitas jis užmiršo dabar visiškai...
Trečias skausmas jąsias aplankė,
Kai valdininkėliai tiesiai pasakė:
"Ne, panele, mylėt negaliu
Nes tau pirkt saldainių už ką neturiu.
Vien meile ir bučkiais gyvenims nekoks,
Nes dūšia iš kūno greitai man iššoks!"
Ketvirtą skausmą josios patyrė,
Kuomet jas senatvė tekėt prispyrė.
Penktas, nors tekėjo, bet skausmas buvo,
Nes nekoksai vyras vargšei pakliuvo,
Jis buvo jau senas, nors ji nejauna,
Bet ir kitos tokios jaunesnius gauna...
Šeštą skausmą jos apturėjo,
Kuomet vyrs kurortan leist nenorėjo,
Mat jisai norėjo sau žmoną turėt,
Kuriai nereikėtų jau kitus mylėt...
Sekmą skausmą tik tosios gavo,
Nejemta senatvė kurias prigavo.
Šunis josios pirko, juos glamonėjo,
Bet vis vyrą gauti viltį turėjo,
Kol visai paseno, pradėj' davatkaut,
Mat dangui norėjo linksmą vietą gaut.
Ant žemės tiek vargus, tenai bus linksmiau,
Kai dūšia nuo kūno bus atskirta jau.
Per tuos panelių džiaugsmus ir skausmus
Mes išsiauklėkim geresnius jausmus,
Kad vargšėm nelaimėj paguosti, padėt,
Bet, brangūs vyručiai, ne senas mylėt!
Vengkim, brolyčiai, panelių senų,
Geriau pasirinkim kokią iš jaunų!
Senos daug mylėjo, daug dar ir mylės,
Mūs tikrai mylėti niekad negalės...

Pr. Jonaitis.

UŽDAVINYS NR. 30
I T R G S A

Matote viršuj šešias raides, kurios tinkamai sustačius pasako žvėrį, kurio nei Lietuvoje nei Amerikoje nėra (išskyrus žvėrynus). Jeigu vieton raidės "i" įdėtum raidę "y," tai dar gautume du žodžiu, kurių vienas reiškia įvaryti baimę, kitas reiškia padaryti žmogų nesveiku.

Kas čia per žodis?

Kemėras.

Išrišimas uždavinio 26

(Žiūrėk "Vienybės" nr. 76). Jeigu Kazys Burgulaitis yra šešių pėdų augščio ir sveria 216 svarų, tai jo brolis Jonas, kuris tėra penkių pėdų augščio, bet tokio pat sudėjimo, turi sverti 125 svarus.

Išskaitliavimas: Surask kubišką šaknį 216, kuri bus 6; pa imk 5-6 iš 6 (kas padaro 5), ir sukubinus 5 (5 per 5 per 5), pasidaro tkira suma 125.

Gerai išrišo D. Rimša iš Chicago, Ill.

Be to prisiuntė išrišimą Ona Bėkinčiūtė iš Baltimore, Md.; bet ji klaidingai jį išrišo, remdamosi paprastaja aritmetika, būtent: ji padalina 216 per 6 ir gavo 36, paskui padaugino 36 per 5, kas jai davė 180 svarų. Čia yra klaida tame, kad buvo imta domėn tiktai augščio skirtumas tarpe Kazio ir Jono, bet neatsižvelgta į kitas proporcijas.

B. A. ZINIS
REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turtą.

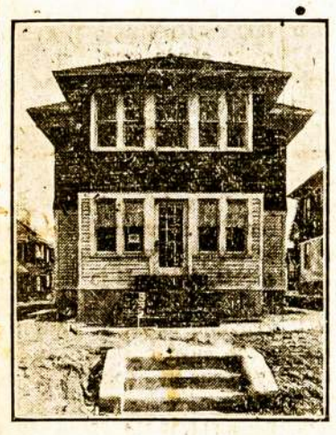

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hills, East New Yorke, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hollis Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų, Parduodame namus su mažu įnešimu, įmokant $200.00.

Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.

B. A. ZINIS REALTY CO. & BUILDERS
— Ofisai —

420 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-W
486 Fulton Street, Cor. 168 St., Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 7394
120—05 Liberty Ave. (120th Str.) Richmond Hill, L. I.

Tel. Stagg 2812 Uždėta 1895 m.

FRANK WHITE
Stogininkas

Uždedu geriausius stogus ant namų: blekes, smaluoto poperiaus, baltų akmenukų. Taipgi pataisau senus ir uždedu kornisus įvedu vandenbėgius, rynas ir triūbas

Stogai garantuojami dešimčiai metų

231 Leonard Street, netoli Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 8470

MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
550-554 Bedford Ave. Near Ross St. Brooklyn N.Y.
For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
Dishes and Silverware Loaned
Elegant and Large Lodge Rooms to Let
Outside Catering a Specialty

Geresnės Įstaigos nėra Brooklyne ir negali buti.

BEDFORD STUDIO
Puikiausia Galerija Brooklyne
J. MASINAUSKAS
&
M. SABALIAUSKAS
visiems gerai žinoma vieta
328 BEDFORD AV., B'KLYN, N. Y.
tarpe So 2-ros ir 3-čios gatvių

Fotografuojame ir Malevojame visokioms spalvoms paveikslus, kaip tai: Vestuves, grupes, šeimynas, Chorus ir pavienius Atnaujinam senus ir padarom didelius Darbas atliekamas pagal augščiausią artistišką skonį. Fotografuojame dieną ir naktį — už numažintą kainą. Todel jei mylite turėti niškius, gražius savo paveikslus, visuomet kreipkitės šiuo adresu:

328 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Savo gražų skatiką,
Nelaikyk jį už dyką:
Duok jam pelną-gerovę, —
Dėk į mūsų Bendrovę.
Šėras $10.00.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA.

Aštrus Skausmų

ir reumatiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Išrikimas linimentas

Geras vaistas dėl susimušimo, išsukimo, tinimo, raumenų šlyvumo, skausmus strėnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone 9759 Main

Fotografas

IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis apalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
173 Bridge Str., C, Brooklyn, N. Y.

Skausmas
RAUMENYSE
Gėlimas
SANARIUOSE
Reumatiški skaudėjimai

Tuojaus prasišalins nuo Tavęs, kaip tik nusipirksi buteliuką

BEAR BALSAM
(Meškos Balsamo)

ir vartosi pagal nurodymą, kaip ir daugelis tūkstančių kitų kentančių vartojo ir vartoja. Jeigu negausite tuos vaistus pas vietinį aptiekorių arba pardavėją, prisiųsk mums 35c. ir 5c. už pasiuntimą, mes tuojaus išsiųsime buteliuką Balsamo.

CENTRAL DRUG CO.
24 E. Centre Street
SHENANDOAH, PA.

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausias tiesioginis susinešimas su Lietuva. Laivas veža keleivius iš Rotterdamo tiesiai į Piliavą. Visi laivai išplaukia iš New Yorko

RYNDAM ---------- Spalio 13
NEW AMSTERDAM -- Spalio 20
S. S. VEENDAM ---- Spalio 27
S. S. ROTTERDAM --- Lapkr. 3

Mūsų laivai turi puikius įrengimus Trečios klesos keleiviams
Užsisakyti galite pas vietinius agentus arba pas:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

PERKUNO OŽELIO KAMPELIS

Kalbant apie gyvenimą, gerus darbus, mirtį bei paminklus mums prisimena ir apie žmones, kurie gyvena stikliniais idealais.

Prisiminsime mes vieną tokiu stiklinių idealistų.

Kuomet mes jį pirmu kart sutikome, jisai ant savo veido užlaikė nemažą barzdelę ir plaukais apžėlusią galvą bei savo krūtinėj, kaip jau minėjom, keletą stiklinių idealų.

Tuomet jis kur tik eidavo ir ką rašydavo, jam visuomet vaizdavosi:

Idealas,
Idealai,
Daugybė visokių idealų.

Bet netrukus jis nusiskuto barzdą, jo stikliniai idealai sudužo, ir pradėjo jis visur kalbėti ir rašyti:

Dolaris,
Dolariai,
Daugybė visokių dolarių.

Bet dėja: kas sėja nepergeriausius javus, ir paskui į juos pamaišo kukalių, pastarieji visą dirvą užteršia.

Taip ir su mūsų stiklinių idealų ir podraug dolarių sėjimu nutiko.

Dabar dauguma apie jį sa[illegible] ir rašo:

Sukčius,
Dvilinkis sukčius!
Didelis sukčius,
Mat, ką sėji, tą ir pjauni.

Lietuvos Seimas, tai augčiausia šalies įstaiga. Tą įstaigą sudaro patys žmonės, atiduodami balsą už tuos, kurius nori tos įstaigos nariais turėti.

Ir dabar toje įstaigoje turime:

Advokatų,
Daktarų,
Kunigų,
Aptiekininkų, ir
Daugelį kitų profesijų žmonių.

Zakristijono bei vargonininko nei vieno.

Vienok mūsų vienas geras draugas iš Lietuvos andai rašė:

"Ačiu Viešpačiui augščiausiam, ir mums pavyko nors vieną zakristijoną sayo atstovu Seimą išrinkti."

Tel. Applegate 6430

EAST NEW YORK

GERŲ NAMŲ IR PIGIAI ANT PARDAVIMO.
1, 2 IR 3 ŠEIMYNŲ, SU VISAIS NAUJOS MADOS ĮTAISYMAIS

J. GAGEL

335 MILFORD ST., BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Sutter ir Blake Avenues.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip lengva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

Širo[illegible] ją pleis[illegible] ąjį priešą — ir jusų galvos oda [illegible] taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais—pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandie už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

DIDELĖ PERMAINA PO 10 METŲ PAS

MACYS BROS. FURNITURE CO.

NAMAS PERTAISYTAS MODERNIŠKIAUSIAI
FURNIŠEI VĖLIAUSIOS MADOS, TIK KĄ IŠ DIRBTUVIŲ
STOCK'AS DVIGUBAI PADIDINTAS
GVARANCIJA IŠ DIRBTUVIŲ DAUGIAU UŽTIKRINAMA
PATARNAVIMAS DAUG TOBULESNIS DEL PUBLIKOS
IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS LENGVIAUSIOS

Kuriems tik ko reikalinga į namus kreipkitės

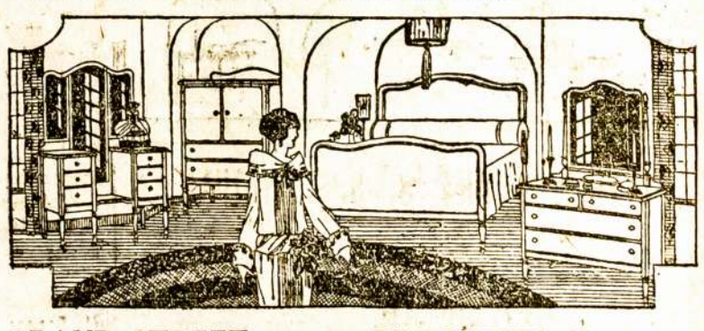

198-200 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
TARPE DRIGGS IR BEDFORD AVENUES.
Pristatom į visus New Yorko ir Brooklyno apylinkes Dykai ir Saugiai

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main

GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užganėdinti.

231 Bedford Ave. OFISAI: *264 Front Street*
BROOKLYN, NEW YORK